

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παρασχὼν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΗ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ δραχμὰς 100. Ἐξέμνητος
δραχ. 55. Τρίμηνος δραχ. 30.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ : Αἰγύπτου γράσιον διατμ. 50.—
Αμερικῆς δολλάρια 4. Ἀγγλίας καὶ ὧλων ἐν γένει
ἂν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.

Ἐξέμνητοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΠΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΗΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συν-
δρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδμήτου μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἑριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 36ος

Ἐν Ἀθήναις, 8 Δεκεμβρίου 1928

Ἔτος 51ον.—Ἀριθ. 2

Ἡ ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ

ΤΙΤΣΙΑΝΟΣ

Κάθε χρόνος ποὺ ἔρχεται καὶ φεύγει, φέρνει στὴν Ἀνθρωπότητα, μικρότερα ἢ μεγαλύτερα, τὰ δῶρα του. Ἀλλὰ ὁ χρόνος ἐκεῖνος τῆς ἔφερε δυὸ δῶρα πολὺ, πολὺ μεγάλα: Τὸ 1477, πρὶν ἀνακαλύψει ὁ Κολόμβος τὴν Ἀμερικὴν, φάνηκε τὸ πρῶτο-πρῶτο τυπωμένο βιβλίον, — ὁ Κάξτων τὸ τύπωσε στὴν Ἀγγλίαν, — καὶ γεννήθηκε στὴν Ἰταλίαν ἓνα θαυμάσιον παιδί, ποὺ ἔμελλε νὰ γίνῃ ἓνας ἀπὸ τοὺς μεγαλύτερους ζωγράφους τοῦ κόσμου!

Ὄνομαζόταν Τίτσιανος (ἰταλικά Τίτιανο, γαλλικὰ καὶ ἀγγλικά Titian) καὶ ἦταν ἀπὸ ἓνα μικρὸ χωριὸ τῶν Ἀλπεων, τὸ Καντόρε, — ὅχι πολὺ μακριὰ ἀπὸ τὴν Βενετίαν, — γιὸς τοῦ Γρηγόρη Βετσέλιο. Κανεὶς δὲν βλέπει τίς Μοῖρες ποὺ χαρίζουνε τὰ θεῖα δῶρα στὸ λίκνον τῶν νεογνῶν.

νητων, καὶ ἔτσι κανεὶς δὲ φαντάσθηκε πο-
τὲ πὼς τὸ βρέφος αὐτὸ θὰ γινόταν ὁ
μεγάλος Τίτσιανος, ὁ ἀφθαστος μάγος
τῶν χρωμάτων.

Ὅπου καὶ νὰ ζῇ κανεὶς, βρίσκει μιὰ
χάρη καὶ ὁ μικρὸς τὴν ἔβρισκε καὶ στοὺς
γυμνοὺς βράχους τῆς πατρίδας του, καὶ
στὸν ποταμὸ τῆς, τὸν Πιάδε, ποὺ ἀφρίζει
καὶ τρέχει βιαστικὸς στὴ θάλασσα. Μό-
λις ἄρχισε νὰ καταλαβαίνει, τοῦ γεννή-
θηκε ἡ ἐπιθυμία νὰ πάῃ στὴ Βενετίαν καὶ
νὰ γίνῃ μαθητὴς τοῦ ζωγράφου Μπελλί-
νι. Ὡστόσο ἀγαποῦσε πολὺ τὸν τόπον τῆς
γέννησός του καὶ ποτὲ δὲν λησμόνησε
τὴν ἡρεμὴ μεγαλοπρέπειά του.

Ἀλλὰ ἡ αἴγλη τῆς Βενετίας τὸν ἐμά-
γευε καὶ τὸν γοήτευε. Γιατὶ θὰ ξέρετε
βέβαια, πὼς ἡ Βενετία εἶναι παράξενη
πολιτεία, κτισμένη πάνω σ' ἑδδομήντα
νησάκια. Ἀντὶ δρόμους ἔχει κανάλια, καὶ
οἱ γόνδολες ποὺ τὰ διασχίζουνε, βρέχουνε
τοὺς χορταριασμένους τοίχους μ' ἓνα
λαμπερὸ πλῆθος ἀπὸ σταλαγματιές. Ὁ
φωτεινὸς ἥλιος τῆς Ἰταλίας ὑφαίνει ἐ-
λόχρυσες ἐσάρπες πάνω στὴν πρωϊνὴ
ἐμίχλη καὶ κάνει τὰ νερὰ νὰ σπινθηρο-
βολοῦν σὰν πολύτιμες πέτρες.

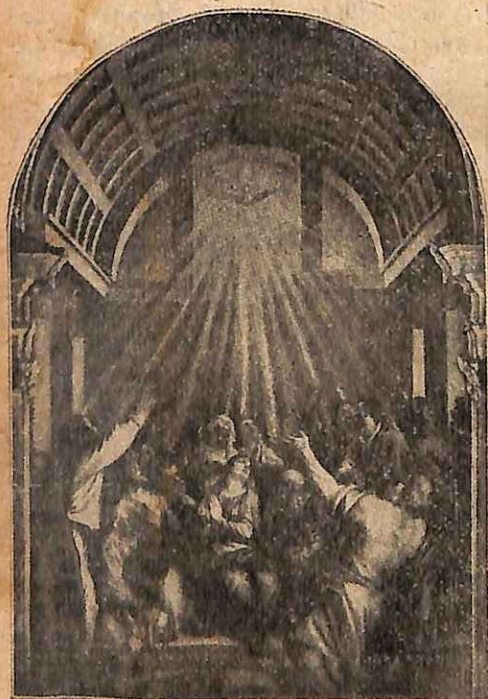
Μὰ ὁ πατέρας τοῦ Τίτσιανου εἶχε
ἄλλα σχέδια γιὰ τὸ γιό του. Ὁ Γρηγό-
ρης Βετσέλιο, ποὺ ἦταν στρατιωτικὸς
καὶ Σύμβουλος στὴν Καντόρε, καὶ εἶχε
ἀποκτήσει μεγάλη ὑπόληψη γύρω του,
ἦταν ἄνθρωπος δίχως περιουσία. Ἐ-
πειτα, σ' ἐκεῖνα τὰ χρόνια, τὰ γράμ-
ματα δὲν εἶχαν τὴ σπουδαιότητα ποὺ
τοὺς δίνουμε σήμερα. Γι' αὐτὸ ἀποφά-
σισε νὰ μάθῃ στὸν Τίτσιανον μιὰ τέχνη.

Μὰ ὁ γιὸς του ἐπέμενε νὰ ζωγραφί-
ζῃ. Ἐμενε τὴ νύχτα γιὰ πολλὰς ὥρες
ἀγρυπνός, σπάζοντας τὸ κεφάλι του γιὰ
νὰ βρῇ ἓνα τρόπο νὰ πείσῃ τοὺς γο-
νεῖς του νὰ τὸν μάθουνε ζωγραφικὴ.
Τὴν ἡμέρα, σὲ κάθε εὐκαιρία, ἔκανε
σκίτσα ἄτεχνα καὶ πρωτόγονα, ὅπου ἔ-
βρισκε. Ἀλλὰ ἔπειτα κοίταξε τὸ μεγα-
λεῖο τῆς φύσης, ποὺ οὔτε ἡ ἀδελφὴ
του Ὅρα, ποὺ τὸν ἀγαποῦσε καὶ ἄρ-
γότερα τοῦ κρατοῦσε τὸ σπῆτι του, δὲ
μποροῦσε νὰ τὸ καταλάβῃ, καὶ μελαγ-

Ἡ Ἀνάληψις τῆς Παναγίας.
Ἔργο τοῦ Τίτσιανου.

χολοῦσε. Μερικοὶ, ἀκόμα καὶ τώρα, φαν-
τάζονται πὼς ὁ καλλιτέχνης παίρνει ἀ-
πὸ τὴ φαντασία του ὅ, τι κάνει. Δὲν κα-
ταλαβαίνουν πὼς αὐτοὶ εἶναι τυφλοὶ
στὶς φωτοσκιάσεις τοῦ χορταριοῦ, στὰ
μαγικά πλοῖα ποὺ πλάθουνε τὰ σύννεφα
ἢ στὴ βουβὴ προσευχὴ τῶν δέντρων γιὰ
νὰ γεμίσουν φύλλα, ὅταν τὸ χειμῶνα ἀ-
πλώνουνε στὸν γκριζο οὐρανὸ τὰ γυμνὰ
κλαδιά τους. Ὅταν ὁμῶς ἔχεις ἓνα μά-
τι ποὺ βλέπει καὶ μιὰ ψυχὴ ποὺ κα-
ταλαβαίνει, τὰ γνωρίζεις ὅλ' αὐτά,
εἴτε μπορεῖς νὰ τ' ἀντιγράψῃς εἴτε ὅχι.

Ἐπιφοίτησις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος
Ἔργο τοῦ Τίτσιανου.

Τοῦ Τιτσιάνου ἡ ψυχὴ ἦταν γεμάτη ἀπὸ τὰ χρώματα καὶ τίς κομψὲς φόρμες ποὺ ἔδλεπε κάθε μέρα, καὶ ἤθελε νὰ κά- νη καὶ τοὺς φίλους του νὰ τὰγαπήσουν. Μὰ ἐκεῖνοι τὸν κοροϊδεύαν λέγοντας πὺς ἡ ὄνειροπόλησι εἶναι μόνο γιὰ πριγκι- πόπουλα.

Μὰ καὶ πὺς νὰ ζωγραφίσῃ ποὺ δὲν εἶχε χρώματα; Αὐτὸ ἦταν ἓνα ζήτημα τρομερό!

Ὅταν ὅμως θέλει κανεὶς ἓνα πράγμα καὶ ἐργάζεται μὲ ὅλην τὴν καρδιά γιὰ νὰ τὰποκτήσῃ, πάντα πετυχαί- νει. Ἐνὰ πρωτὸ ὁ Τιτσιάνος περπατοῦ- σε σ' ἓνα δρόμο τῆς Καντόρε. Ἦ- ταν μιὰ φωτεινὴ μέρα τοῦ Ἰουνίου καὶ ὁ Τιτσιάνος ἦταν εὐτυχισμένος ποὺ ἦ- ταν ἔξω. Σφυρίζοντας σ' ἓνα σπουργίτη ποὺ εἶχε καθίσει σ' ἓνα κλαδί, δὲν ἔ- δλεπε μπροστά του. Ἐσκόνταψε κι' ἔ- πεσε.

Προτοῦ ἀκόμα σηκωθεί, παρατήρησε τίς κηλίδες ποὺ εἶχαν κάνει τὰ ζουλι- γμένα λουλούδια στὶς πέτρες, καθὼς ἔ- πεφτε. Ἦταν ζωηρά, λεπτὰ χρώματα, σὰν κι' αὐτὰ ποὺ μόνο ἡ νεράιδα τοῦ Καλοκαιριοῦ ἔχει στὴν παλέττα της. Θὰ γίνονταν τὰ χρώματα τοῦ Τιτσιάνου.

Γιὰ μιὰ ὁλόκληρη μέρα ὁ Τιτσιάνος γύριζε δὴ κι' ἐκεῖ βουδός, γιατί ἀπ' τὸν ἐνθουσιασμό του δὲν μπορούσε νὰ μιλήσῃ. Τέλος ἐμπιστεύθηκε τὴν ἀνα- κάλυψή του στὴν ἀδελφή του Ὀρσα. Στὴν ἀρχὴ ἐκείνη γέλασε. Μὰ ὅταν εἶ- δε πὺς ὁ μικρὸς ἀδελφός της πραγμα- τικά ζωγράφιζε μ' αὐτὰ τὰ χρώματα, ζήτησε νὰ τὸν βοηθήσῃ, γιατί πάντα κανεὶς θέλει νὰ εὐχαριστήσῃ ἐκεῖνον π' ἀγαπᾷ.

Φυσικὰ δὲν μπορούσε νὰ τοῦ κάνῃ τίποτ' ἄλλο παρὰ νὰ τὸν βοηθᾷ νὰ μα- ζεύῃ λουλούδια καὶ νὰ κρατᾷ τὴν ἐ- φέυρεση μυστικῇ. Ἀλλὰ αὐτὴ τὴ δου- λειὰ τὴν ἔκανε θαυμάσια. Κι' ἔτσι οἱ δύο τοὺς πηγαίνανε στὸ δάσος, ἀνέβαι- ναν τὸ βουνὸ καὶ διάλεγαν λουλού- δια μὲ τὰ πιὸ χτυπητὰ χρώματα ποὺ μπορούσαν νὰ βρεθοῦν. Διάλεξε ἐπίσης ὁ Τιτσιάνος ἓνα παλιὸ σπῆτι μισογκρε- μισμένο καὶ ἐρημωμένο ὅπου δὲν πῆ- γαινε κανεὶς. Ἦταν τοῦ πατέρα του κι' ἔτσι ἦταν βέβαιος πὺς κανένας χωρικός δὲ θὰ τὸν ἐνοχλοῦσε.

Ἐκεῖ πῆγαινε κάθε μέρα. Κάθε φύλ- λο λουλουδιοῦ ἔδινε πολὺ λίγο χρῶμα καὶ, γιὰ νὰ μαζέψῃ κανεὶς ἀρκετὸ, ἔπρε- πε νὰ κοιτάσῃ πολὺ. Μὰ ὁ Τιτσιάνος ποτέ του δὲν βαρέθηκε. Γιατί ποῖος πο- τέ μπορεῖ νὰ βαρεθῇ τὴ λατρεία τοῦ Ὁραίου;

Μιὰ μέρα φώναξε τὴν ἀδελφή του. — Τελείωσε! εἶπε.

Ἦταν μιὰ πολὺ ἐπίσημη στιγμὴ. Τό- τε ἡ Ὀρσα καταχαρούμενη ἔτρεξε χα- ροπηδώντας στὸ παλιὸ ἐρημωμένο σπῆ- τι. Ὅταν ἔφθασε κοντὰ, στάθηκε καὶ

μουρμούρισε θαμπωμένη, ἐκστατικῇ: — Ἡ Παναγία!

Τὴν εἶχε ζωγραφίσει σ' ἓνα λίθο μα- ζὶ μὲ τὸ θεῖο βρέφος κι' ἓνα μικρὸ ἀγο- ράκι ποὺ ἔφερε δῶρα. Τὸ μικρὸ ἀγο- ράκι ἦταν ὁ Τιτσιάνος. Καὶ ἦταν τόσο «ἀνεξίτηλη» ἡ εἰκόνα αὐτῇ, ποὺ ἡ βροχὴ δὲ μπόρεσε νὰ τὴ σβήσει οὔτε ὁ ἥλιος νὰ χαλάσῃ τὸ χρωματισμό. Ἀκόμα καὶ σήμερα πηγαίνουνε περηγνητὲς νὰ θαυ- μάσουν τὸ πρῶτο ἀριστούργημα τοῦ με- γάλου Τιτσιάνου.

Φυσικὰ ἔκανε μεγάλη ἐντύπωση στὸν πατέρα του καὶ σ' ὅλους τοὺς ἄλλους, ποὺ κατάλαβαν πὺς τὸ ταλέντο τῆς ζω- γραφικῆς δὲν ἦταν μοναχὰ γιὰ τὰ πριγκι- ποπούλα. Ἀποφάσισαν νὰ πάῃ ὁ Τι- τσιάνος στὴ Βενετία. Ποτὲ παιδί δὲ γνώρισε τόση χαρὰ στὴ ζωὴ του ὅση ἐκείνη τὴ στιγμὴ ποὺ ἔμαθε ὁ Τιτσιάνος τὴν ἀπόφασιν αὐτή. Βλέπετε ἦταν μόλις ἐννιά χρονῶ καὶ μιὰ πόλη φαίνε- ται τόσο ὁμορφὴ σ' ἓνα παιδάκι!

Πρῶτος τοῦ δάσκαλος ἦταν ὁ Σουκά- ρο, ποὺ ἔφτιανε μωσαϊκὰ. Μὰ ἔπειτα ἀπὸ λίγο τὸν αἶσθε τοῦ πραγματοποιήθη- κε καὶ τὸν στείλανε στὸν Τζεντίλε Μπελ- λίνι τὸν ἴδιο.

Ὁ Μπελλίνι ἦταν ὁ μεγαλύτερος ζω- γράφος τῆς ἐποχῆς του, κι' ἔδειξε ἀμέ- σως μεγάλο ἐνδιαφέρον γιὰ τὸ νέο μα-θητὴ του.

Ἔτσι μεγάλωσε κι' ἔζησε ὁ Τιτσιάνος. Πέθανε 99 χρονῶ, καὶ κάθε χρόνον τῆς ζωῆς του χάριζε στὸν κόσμο και- νοῦρια ἀριστουργήματα. Γιατί ζωγράφι- ζε ἀκατάπαυστα, καὶ κάθε νέο του ἔργο ἦταν ωραιότερο ἀπ' τὸ προηγούμενο. Εἶναι περίφημος γιὰ τὴ μαγεία τοῦ χρω- ματισμοῦ του, τὴν ὁμορφίαν καὶ τὴ χά- ρη τῶν γραμμῶν τοῦ σχεδίου του, καὶ τὴν ἀπειρὴ γλυκύτητα ποὺ ἐκφράζουν ὅλα σχεδὸν τὰ πρόσωπα τῶν ἔργων του. Γνωρίζει κι' ἀγαπᾷ ὅ,τι ζωγραφίζει.

Μέσα στὴν ἀτελείωτη σειρά τῶν εἰ- κόνων του, οἱ καλύτερες ἴσως εἶναι οἱ δύο ποὺ βλέπετε στὴν πρώτη σελίδα.

Ἄν καμμιά φορὰ πάτε στὴ Βενετία, θὰ δῆτε τὴν «Κάθοδο τοῦ Ἀγίου Πνεύ- ματος», μαυρισμένη ἀπ' τὸν καιρὸ, στὴν ἐκκλησιὰ τῆς Σάντα Μαρία ντελλά Σα- λούτε.

Ἡ ἄλλη εἰκόνα παριστάνει τὴν «Ἀ- νάληψιν τῆς Παναγίας». Αὐτὸν τὸ θαυ- μάσιο πῖνακα ζωγράφησε ὁ Τιτσιάνος γιὰ τὸ βωμὸ τῆς ἐκκλησίας τῶν Φράρι τῆς Βενετίας. Βρίσκεται ἀκόμα στὴ Βε- νετία, ἀλλὰ τὸν ἔχει πάρει ἡ Ἀκαδη-μία τῶν Καλῶν Τεχνῶν.

Ὁ Τιτσιάνος μέσα στοὺς φίλους του εἶχε βασιλιάδες καὶ μεγιστάνες, γιατί ὅλοι καταλάβαιναν πὺς ἡ πραγματι- κὴ εὐγένεια εἶναι ἡ εὐγένεια τῆς με- γαλοφυΐας.

Πολλοὶ πῖνακές του εἶναι ἀκόμα στὰ Βενετσιάνικα παλάτια. Ὁ Τιτσιάνος ἐρ-

γαζότανε πολὺ καὶ συνεχῶς, καὶ οὔτε τὰ πλούτη, οὔτε οἱ βασιλικοὶ τοῦ φίλοι τὸν ἔκαναν νὰ λησμονήσῃ, ἔστω καὶ γιὰ μιὰ στιγμὴ, τὴ μεγάλη ἀποστολὴ του ἢ τὴν ὀρεινή πατρίδα του.

(Maxine Davis)

KIMON AAKIΔΗΣ

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΒΕΤΙΑ

ΘΛΙΜΜΕΝΕΣ ΨΥΧΕΣ

Στὴ μικρὴ Ἀλίκη, ποὺ ζεῖ μέσα στὰ χιόνια καὶ νοσταλγεῖ τίς φω-τεινὲς μέρες τῆς πατρίδας της.

Κάθεσαι στὸ παράθυρο καὶ κοιτᾷς τ' ἀτέλειωτα, χιονισμένα βουνά. Τὸ ξέρω πὺς ἡ θέα τους σοὺ προξενεῖ τόση πλῆ- ξη, πὺς κάτι βαρὺ καὶ πικρὸ φωλιάζει παντοτινὰ στὴ μικρούλα σου καρδιά.

Χιόνια παντοῦ. Ὀλόγυρα στὰ βουνά, στοὺς δρόμους, στὶς στέγες τῶν μικρῶν ξύλινων σπιτιῶν, στὰ γυμνὰ κλαδιά τῶν δέντρων, στὴ γραμμὴ τοῦ τραίνου ποὺ ξεμακραίνει καὶ χάνεται πέρα. Χιόνια στὴν ἄρρωστη, λυπημένη σου ψυχὴ. Μοιάζεις μ' ἓνα μικρὸ, περιπλανημένο πουλί, ποὺ ξεκίνησε μὴν αὐγὴ ἀπ' τὴ ζεστὴ του φωλιά, ἀπ' τοὺς γαλανοὺς οὐ- ρανοὺς, καὶ χάθηκε μέσα στὰ αἰώνια, χιονισμένα βουνά, ποὺ τὸ κρατοῦν σκλη- ρωμένο.

Νοιώθω τὸν πόνο σου, τὸν βαθύ, τὸν τρισμαγάλο κι' ἔρχομαι, ἀδελφούλα ψυ- χή, νὰ κλάψω μαζί σου καὶ νὰ σοὺ πῶ τὰ λόγια ἐκεῖνα τὰ παρηγορητικά, ποὺ προφέρουν τὰ χεῖλη χωρεῖς νὰ μπορεῖ νὰ τὰ πιστέψῃ κι' ἡ καρδιά.

Νοιώθω τὴν ἀπέραντη, πικρότατη μο- ναξιά σου, ποὺ σὲ κρατᾷ τόσο μακριὰ ἀπ' ὅλα τὰ ξένα αὐτὰ πρόσωπα ποὺ σὲ τριγυροῦν.

Καὶ θάθελα νάχα τὴ δύναμιν νὰ σοὺ πῶ: ἔλα κοντὰ μου. Σὲ μένα θὰ μπορέ- σης νὰ βρῇς ὅ,τι σοὺ λείπει στὴ μακρυ- νήν αὐτὴ χώρα: τὴν πατρίδα, τὸ σπῆτι, τὸν φίλο ποὺ μπορεῖ νὰ καταλάβῃ ὅ,τι ἀμίλητο καὶ πικρὸ δὲν μποροῦν νὰ νοιώ- σουν οἱ ἄλλοι.

Ναί, θάθελα νὰ σοὺ πῶ τὰ λόγια αὐ- τὰ, ἀν δὲν νοσταλγοῦσα κι' ἐγὼ τὸν γνῶ- ρισμὸ οὐρανὸ τῆς πατρίδας, ἀν δὲν ἤ- μουν κι' ἐγὼ ὅπως σύ: ἓνα σκληρωμένο πουλί, μέσα στὰ βουνά καὶ τὰ χιόνια τῆς ξενιτιάς.

Κι' ὅμως πρέπει νὰ σοὺ μιῶ ὅλο γιὰ πράγματα χαρούμενα καὶ ὠραία. Πρέ- πει νὰ σοὺ μιῶ γιὰ μιὰ μέρα φωτεινῇ, ποὺ θάρθῃ νὰ ξεδιαλύνῃ τὰ πυκνὰ σκο- τάρια στὶς ψυχές μας, ποὺ διψοῦν τὴ χαρὰ καὶ τὸ φῶς. Ὡς τότε θὰ περά- σουν πολλὲς ἄλλες μέρες πίκρας καὶ μο- ναξιάς. Θὰ σὲ βλέπω νὰ στέκῃς, βουδῇ, πίσω ἀπ' τὸ κλεισμένο τζάμι, ποὺ πᾶ- νω του ἔχει κρυσταλλώσει τὸ χιόνι, καὶ νὰ κοιτᾷς νοσταλγικά, τὸν τεφρὸν οὐ- ρανό. Κι' ἄλλοτε πάλι θὰ σ' ἀκούω νὰ μοὺ λὲς γιὰ μ. ἀν ἀνοιξὴ γελαστή, πλημ- μωρισμένη ἀπ' τὸν ὠραῖον ἥλιον τῆς πα-

τρίδας, ποὺ θάρθῃ νὰ ζεστάνῃ τὴν πα- γωμένη σου καρδιά.

Μὴν κλαῖς καὶ μὴ λυπᾶσαι λοιπόν. Τὰ μάτια σου ἂς καθρεφτίσουν τὸ ἱα- ρὸ φῶς τῆς ἐγκαρτέρησης καὶ τῆς προσδοκίας, γιὰ νὰ μὴ σὲ συντρίψῃ ὁ πόνος πρὶν ἀπὸ τὴν ποθητὴ μέρα. Ξέ- ρεις τὸ παραμῦθι τῆς μικρῆς ἐκείνης βα- σίλισσας, ποὺ πέθανε λυπημένη στὴν ξενιτιά, μακριὰ ἀπ' τὴν ὠραία της πα- τρίδα, γιατί δὲν εἶχε τὴ δύναμιν νὰ πε- ριμένει τὴ μέρα τῆς ἐπιστροφῆς; Θά- θελα νὰ στὸ πῶ, μὰ ξέρω πὺς θὰ λυ- πηθῇς γιὰ τὴ μικρὴ ἐκείνη βασίλισσα, κι' ἐγὼ δὲν θέλω νὰ σὲ βλέπω λυ- πημένη.

Κάθεσαι στὸ παράθυρο καὶ κοιτᾷς τὰτέλειωτα, χιονισμένα βουνά. Τὸ ξέρω πὺς ἡ θέα τους σοὺ προξενεῖ τόση πλῆ- ξη, πὺς κάτι βαρὺ καὶ πικρὸ φωλιάζει παντοτινὰ στὴ μικρούλα σου καρδιά. Μὰ τίς βαρεῖες αὐτές, παγωμένες μέρες θὰ διαδεχθοῦν οἱ ὁμορφες, καλοκαιριά- τικες μέρες τῆς πατρίδας, καὶ στὰ μάτια σου, σκοτεινὰ τώρα ἀπ' τίς θλιβερὲς σκέ- φεις, θὰ λάμψῃ ξανά ἡ χαρὰ καὶ τὸ φῶς.

Château d'Oex, Δεκέμβριος 1927.

ΒΡΑΔΥΝΑ ΤΡΑΙΝΑ

Τραῖνα περνοῦν μέσ' στὴν παγερὴ ἐσπέρα. Ἀκούω τὸ μονότονο, δξὺ σφύ- ριμά τους, ποὺ τόσο θλιβερά ἀντηχεῖ βαθιὰ στὴν ψυχὴ σου, καὶ καὶ μέσα σταλαίνει κάτι σὰν παράπονο καὶ σὰν νοσταλγία.

Ὡ, τὰ ξέρω τὰ πληχτικά αὐτὰ χει- μωνιάτικα ταξίδια, μέσα στὰ σιωπηλά, παγωμένα βράδια. Στὸ ἡμίφως τῶν ψυ- χρῶν βαγονιῶν, μορφές χλωμές καὶ κου- ρασμένες, δίπλα στὰ θολωμένα τζάμια, νὰ κοιτοῦν τὰ νεκρὰ παγωμένα τοπεῖα. Κι' ἔπειτα τὸ ἀξάνο σταμάτημα σὲ κάποιο σταθμὸ ποὺ δὲν σὲ περιμένει κανεὶς. Ἐνας ἄγνωστος καὶ σιωπηλὸς ἀνθρώπος θὰ πάρει τὰ πράγματά σου καὶ θὰ σ' ὀδηγήσῃ σὲ κάποιο ξενοδοχεῖο.

Καὶ σὲ λίγο θὰ βρεθῇς πάλι μοναχός, σ' ἓνα κρύο δωμάτιο, ἀνάμεσα σ' ἐπι- πλα ξένα, μὲ τοὺς πικροὺς σου στοχα- σμούς γιὰ μόνη συντροφιά. Κι' ἐδῶ σὲ προσμένει ἡ πλῆξη, καὶ ἀκολουθεῖ σὲ κάθε σου βῆμα. Θυμᾶσαι ὅ,τι ἀγαπημέ- νο ἔχεις ἀφίσει πίσω σου: ἀνθρώπους σπιτικούς καὶ φίλους τῆς καρδιάς, κι' ἡ ἀγάπησή τους σοὺ κάνει πῶς πικρὴ τὴ μοναξιά σου. Κάποιος μυστικὸς φόβος σοὺ σφίγγει τὴν καρδιά, ὁ φόβος ὅτι μπορεῖ νὰ μὴ τοὺς ξαναῖδῃς πιά.

Τραῖνα περνοῦν μέσα στὴν παγερὴ ἐσπέρα. Στέκομαι πίσω ἀπ' τὸ κλεισμέ- νο τζάμι τῆς κάμαράς μου καὶ κοιτάζω τίς χλωμές, κουρασμένες μορφές τῶν ταξιδιωτῶν.

Μακαρίζω αὐτοὺς ποὺ γυροῦν πίσω σὲ μιὰ γνώριμη, ἀγαπημένη γωνιά, καὶ

συμπονῶ ὅσους ταξιδεύουν μοναχοί, σὲ μακρινὲς κι' ἄγνωστες πολιτείες.

Τραῖνα ποὺ περνᾶτε, γιὰ λίγες στιγ- μές, ἀπὸ σταθμοὺς φωτισμένους ἀπ' τὸ χλωμὸ φῶς τῶν ἡλεκτρικῶν καὶ πάλι

φεύγετε γι' ἄλλους—κάτι σὰν παράπο- νο καὶ νοσταλγία ἀφίνετε, μὲ τὸ πέρα- σμά σας, στὴν ἄδεια μου ψυχὴ.

Γενεύη, Νοέμβριος 1927.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΜΑΡΙΝΑΚΗΣ

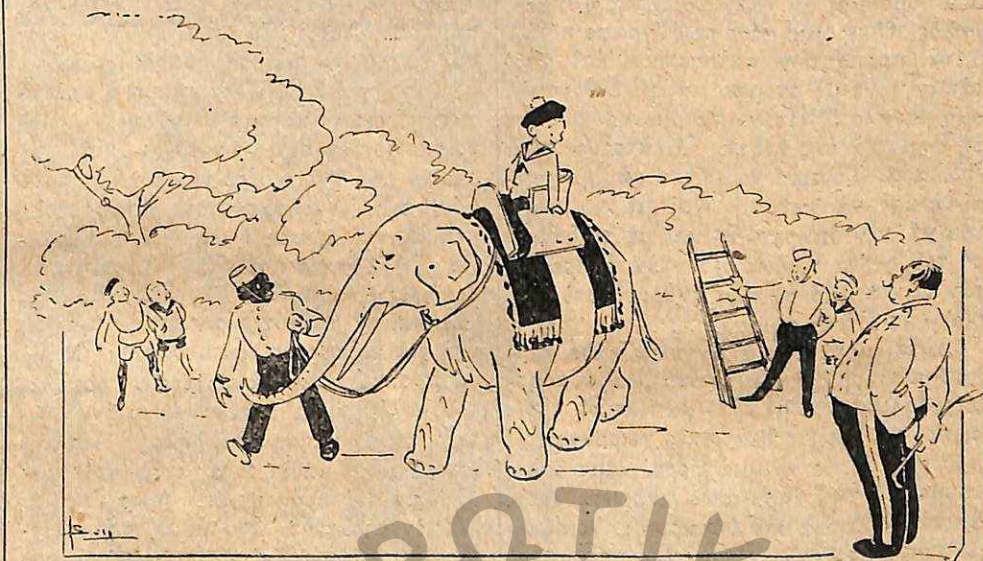
ΘΗΡΙΟΤΡΟΦΕΙΟΝ ΤΟΤΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑΣ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Β'.

Ὁ Τοτός γέλασε μὲ τὴν κουταμάρα τῶν θεριῶν ποὺ ἔπαιοναν τὴν κόκ- κινη μπογιὰ γιὰ φωτιά. Κι' ἀπὸ τὴ στιγμὴ ἐκείνη δὲν αἰστανόταν πιά κανένα φόβο στὸ Θηριοτροφεῖο.

Τὰ λιοντάρια ἦσαν δύο. Τὸ ἓνα, ποὺ τὸλεγαν Νιβουχοδοноόσορα, — ὄνομα μεγάλο σὰν κι' αὐτό, — πηδοῦσε, σὰ γάτα ἢ σὰ σαλι, μέσ' ἀπὸ ἓνα πελώριο στεφάνι. Τὸ ἄλλο, ποὺ τὸλεγαν Σακουνατάλα, — ἦταν θηλυκὸ φάινεται, ἀνοιγε τὴ στοματάρια του τόση, κι' ὁ θηριοδαμαστής ἔχωνε μέσα τὸ κεφάλι του!

Τί ἀγωνία ποὺ τὴν εἶχε ὁ Τοτός, ὡς πού νὰ τὸν ἰδῇ νὰ τὸ ξαναβγάξῃ! Τί τὰν! ἔκανε ἡ καρδιά του... Τόβγαξε ὅμως ὁ θηριοδαμαστής, καὶ τότε μόνο ἡ Σακουνατάλα ξανάλαυνε τὴ στοματάρια της.

Κι' οἱ τίγρηδες ἦσαν δύο ἡ μιά, πολὺ ἄγρια, δὲν ἔκανε σχεδὸν κανένα παιχνίδι. Ἡ ἄλλη ἔπαιζε λιγάκι. Μὰ κι' αὐτὴ κάθε τόσο ἀγρίευε, ἔκανε νὰ δομήσῃ στὸ θηριοδαμαστή, κι' ὁ θηριοδαμαστής τότε ἔβριχνε μὲ τὸ πιστόλι του στὸν ἀέρα ἡ χτυποῦσε μ' ἓνα ξύλο ἓνα μεγάλο τενεκέ. Ὁ κρότος αὐτὸς τρομάζε τὸ θεοῖ ποὺ ὀπισθοχωροῦσε.

Ὁ ἐλέφαντας, ποὺ τὸν ἔλεγαν Ἀρταξέροξ, ἦταν ἡμεροῦς. Αὐτὸν δὲν τὸν εἶχαν σὲ κλουβί. Γύριζε ἔξω ἐλεύθερος. Τὰ παιδιὰ τοῦδιναν λιχουδιές, ποὺ τίς ἔπαιονε μὲ τὴν προβοσκίδα του. Καὶ μερικὰ, πῶς γενναῖα, ἀνέβαιναν μὲ μιὰ σκάλα στὴ ράχη του, καθόνταν ἐκεῖ-πάνω, κι' ὁ ἐλέφαντας, σὰ γαϊδουράκι, μὲ τὸν ἀραπάκο ὁδηγὸ, τοὺς ἔκανε ἓνα γύρο στὸ Θηριοτροφεῖο.

Ἐνὰ παιδάκι μάλιστα, ποὺ ὁ θηριοδαμαστής τὸ πῆρε στὴν ἀγκαλιά του, — ἴσως ἦταν παιδί του, — ὁ ἐλέφαντας τὸ σήκωσε μὲ τὴν προβοσκίδα του καὶ τὸ κάθισε στὴ ράχη του μὴ χαρά!

— Θέλεις καὶ σύ, μικρό μου, ρώτησε ὁ θηριοδαμαστής τὸν Τοτό, νὰ σὲ σηκώσῃ ἔτσι ὁ Ἀρταξέροξ μὲ τὴν προβοσκίδα του; Μὴ φοβᾶσαι. Θὰ σὲ πιά- σῃ γερά καὶ μαλακά.

Μὰ ὁ Τοτός φοβήθηκε τὴν προβοσκίδα. Ἄν τὸν ἔσφιγγε πολὺ; Ἄν τὸν ἔβριχνε κάτω; Καὶ προτίμησε νὰνεβῇ ἀπὸ τὴ σκάλα καὶ νὰ κάνῃ κι' αὐτὸς ἓνα γύρο στὴ ράχη τοῦ Ἀρταξέροξ.

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ - ΜΑΡΘΑ

ΑΘΗΝΑΙ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΣΠΥΡΟΣ ΜΑΤΣΟΥΚΑΣ

Αγαπητοί μου,

ΑΥΤΗ ΤΗ στιγμή μαθαίνω τον ξαφνικό θάνατο του Σπύρου Ματσούκα... Πόσοι θά τον κλάψουν με δάκρυα αληθινά! Σε πόσους δείχτηκε ευεργέτης! Πόσο καλό, πόσα καλά, έκαμε στον τόπο ο σπάνιος αυτός άνθρωπος!... "Ας εἶν' ε-λαφρό το χῶμα πού θά τόν σκεπάζη!... Τόν ἐγνώριζα ἀπό χρόνια. "Ήμασταν φίλοι στενοί, ἐκείνο τόν καιρό, πέντ' ἔξη ποιητῆς καί πεζογράφου: "Ο Κώστας Χατζόπουλος, ὁ Μίλτος Μαλακάσης, ὁ Γιάννης Καμπύσης, ὁ Γιάννης Βλαχογιάννης... Στὴν παρέα μας ἐρχόταν, νεώτατος τότε, κι' ὁ Σπύρος Ματσούκας. Δέν θυμοῦμαι ἂν ἦταν φοιτητῆς ἢ ὑπάλληλος. Θυμοῦμαι μόνο πῶς ἔγραφε ποιήματα, προπάντων πατριωτικά, καί μᾶς τὰπάγγελλε με στόμφο καί μ' ἐνθουσιασμό μεγάλο! "Ήταν «πατριώτης» σ' ὅλη τὴ σημασία τῆς λέξης. "Ελλάτρευε τὴν "Ελλάδα. Τονεῖρό του ἦταν νὰ ζήσῃ γι' αὐτὴ καί νὰ πεθάνῃ. Καί με τὴ ζωὴ του νὰ τὴν ὑπηρετήσῃ καί με τὸ θάνατό του, — ἕνα θάνατο πού τόν ὀνειρευόταν πάντα ἀπὸ σφαῖρα ἐχθρική στὸ πεδίο μᾶς ἐνδοξῆς μάχης... Αὐτά, μετὰ τὴν ἀπαγγελία κάθε του ποιήματος, μᾶς τᾶλεγε τόσο ζωηρά, τόσο υπερβολικά, καί με τόσο ἐκστατικό πρόσωπο, με τέτοιες θεατρικὲς χειρονομίες, πού μᾶς ἔκανε καμμιὰ φορὰ νὰ μπιθάλουμε γιὰ τὴν ἄκρα του εὐκρίνεια. Μᾶς φανόταν λαγάκι σὰν ὑποκριτῆς νομίζαμε πῶς μᾶς ἔκανε τὸν μεγάλο πατριώτη γιὰ νὰ μᾶς κἀνῃ φιγούρα ἢ γιὰ κάποιον ἄλλο σκοπό. "Αλλά ἡ ζωὴ του κατόπι, ἡ δράση του, μᾶς ἔδειξε πῶς ἐκείνα ὅλα τὰ αἰσθανόταν αληθινά. "Ήταν γεννημένος ποιητῆς. Κι' ἀφίνοντας τὰ πατριωτικά ποιήματα σὲ δεύτερη μοῖρα, ἄρχισε τὰ πατριωτικά ἔργα, ἀκόμα πιὸ ποιητικά καί πιὸ ὁρατά.

"Ἐγινε ἐθναπόστολος. Αὐτὸ ἦταν πιὰ τὸ ἐπάγγελμά του. Τριγύριζε ἀνὰ τοὺς "Ελληνομίους, ὅπως τᾶλεγε ὁ ἴδιος, καί με τὸ σταυρὸ στὸ χέρι, με τὴ γαλανόλευκη σημαία στὸ στήθος, ἀγωνίζετο νὰ μεταδώσῃ τὸν πατριωτισμὸ του καί στοὺς πιὸ ψυχροὺς "Ελληνες. Τοὺς ἀνάθε δ-λοὺς, μικροὺς καί μεγάλους, φτωχοὺς καί πλουσίους. Τοὺς ἔκανε νὰ συνεισφέρουν γιὰ τὴν Πατρίδα μ' ἐνθουσιασμό. Καί τὰ χρήματα πού μάζευε με τὶς ἀποστολικὲς του αὐτὲς περιόδους, τὰ ξόδευε γιὰ ὅ,τι ἐνόμιζε πιὸ χρήσιμο καί πιὸ ἀναγκαῖο. Προπάντων γιὰ τοὺς στρατιώτες πού πολεμοῦσαν. Πήγαινε καί καί τοὺς ἐβρίσκει ὁ ἴδιος. Καί μαζί με τὰ ἐνθαρρυντικά, καί ψυχροπονητικά λόγια πού τοὺς ἔλεγε, — πότε σὲ στίχους, πότε στὸ

πεζό, — τοὺς μοίραζε φανέλλες, κουδέρτες, κάλτσες, τσιγάρα, λιχουδιές, βιβλία. Τοὺς ἤθελε καλοντυμένους, ζεστοὺς, χορτάτους, εὐχαριστημένους, ἐνθουσιασμένους τοὺς στρατιώτες τῆς Πατρίδας ὁ Ματσούκας... "Ἐπειτα ἴδρυνε τὸν Λευκὸ Σταυρὸ. Εἶναι τὸ σημαντικώτερο ἔργο του. Καί τὸ ἔερετε βέβαια ὅλοι: "Ο ἀκούρατος ἐθναπόστολος μάζευε χρήματα καί προοίκιζε μ' αὐτὰ τὶς ἀδελφές καί τὶς κόρες τῶν στρατιωτῶν πού εἶχαν πεθάνει γιὰ τὴν Πατρίδα. Τὶς στεφάνωνε μάλιστα ὁ ἴδιος.

Τέτοια στάθηκε ἡ ζωὴ τοῦ Σπύρου Ματσούκα. "Ἡ Πατρίδα δέν μπορεῖ παρὰ νὰ τὸν ἐυγνωμονῇ αἰώνια. "Ἐκαμε γι' αὐτὴν ὅ,τι χρῆστούσε νὰ κἀμῃ ἕνας ποιητῆς-πατριώτης ἢ ἕνας πατριώτης ποιητῆς. Γιατὶ ἡ Πατρίδα εἶχε τότε ἀνάγκη ἀπὸ ἀνθρώπους σὰν τὸν Ματσούκα. Κι' ἴσως ἔχει ἀκόμα καί σήμερα. Αὐριο ἔμωσ... ὦ, αὐριο, θὰ εὐχόμεθα με τὴν καρδιά μου νὰ μὴν ἔχῃ πιὰ! Γιατὶ καί καμμιὰ πολιτισμένη χώρα, καμμιὰ εὐτυχεμένη Πατρίδα, δέν ἀναθέτει σ' «ἐθναποστόλους» ἐκείνο πού ἔχει χρέος νὰ τὸ κἀνῃ αὐτὴ μόνη της. "Ακούσατε ποτὲ ἐθναπόστολο στὴν "Αγγλία, στὴ Γαλλία, στὴ Γερμανία; "Ακούσατε ποτὲ "Αγγλο ποιητῆ νὰ τριγυρίσῃ «ἀνὰ τοὺς "Αγγλισμούς» τῆς γῆς καί νὰ μαζεύῃ λίρες, γιὰ φανέλλες καί γιὰ κουδέρτες τοῦ στρατοῦ; "Ἡ γὰρ νὰ προοίκιζῃ καί νὰ παντρεύῃ ὀρφανὲς τοῦ πολέμου, κι' ὕστερα νὰ παίρνῃ σύνταξη σὰ δημόσιος ὑπάλληλος; Αὐτὰ ἐκεῖ-πέρα τὰ κάνει τὸ Κράτος, πού εἶναι πλούσιο καί προνοητικό. Αὐτὸ ἐφοδιάζει τὸν στρατιώτη του με ὅ,τι χρειάζεται. Αὐτὸ φροντίζει καί γιὰ κείνους πού ἀφίνει πεθαίνοντας ἀπροστάτευτους. Τὸ Κράτος τὰ κάνει ὅλα. Τίποτα, ἀπὸ τὰ στοιχειώδη τουλάχιστο, δέν ἀφίνει στὴ λεγόμενη «ιδιωτικὴ πρωτοβουλία». Αὐτὴ ὑπάρχει βέβαια κι' ἐκεῖ-πέρα, μὰ κἀναι ἄλλα, πού σ' ἐμᾶς ἐδῶ θὰ φαινόταν ἰσως περιττά. Γιατὶ στερούμαστε ἀκόμα τ' ἀναγκαῖα. Καί περιμένουμε, ἢ ἀπὸ πλουσίους ὁμογενεῖς, «ἐθνικοὺς ευεργέτες», νὰ συμπληρῶνουν τὸν ἐφοδιασμὸ τοῦ στρατοῦ, νὰ ἐξασφαλίζουν τὶς οἰκογένειες τῶν πεσόντων, νὰ κτί-ζουν σχολεῖα, νὰ ἱδρύνουν μουσεῖα καί βιβλιοθήκες, νὰ ἐκδίδουν βιβλία, νὰ κἀνουν "Εθνικὰ Θεάτρα, νὰ στέλνουν ὑποτρόφους στὴν Εὐρώπη, ἀκόμα, πολλὰς φορές, νὰ στρώνουν καί δρόμους γιὰ τὴ συγκοινωνία! "Ἐτσι συνηθίσαμε, βλέπετε, ἀπὸ τότε πού λευθερωθήκαμε ἀπὸ τὸν Τούρκο μὴ φοῦχτα "Ελληνες κι' ἐκἀναμε ἕνα Κράτος μικρὸ καί φτωχό, πού δέν εἶχε στὴν ἀρχὴ νὰ πληρῶνῃ οὔτε τὴν ἀπαραίτητη ὑπάλληλῃα του.

"Αλλά ὅσο περνᾷ ὁ καιρὸς, ὅσο με-γαλώνει καί πλουτίζει τὸ Κράτος, ὅσο

πολιτίζεται ὁ τόπος, ὅσο γίνονται καλύ-τεροι πολῖτες οἱ "Ελληνες, τὸ Δημόσιο Ταμεῖο ἐπαρκεῖ ὅλο καί περισσότερο. Καί θάρθῃ βέβαια ἡμέρα πού τὸ Κρά-τος θάναί σὲ θέσῃ νὰ τὰ κἀνῃ ὅλα. "Ο-πῶς σήμερα ἡ "Αγγλία, ἡ Γαλλία, ἡ Γερμανία... Εἶναι λοιπὸν νὰ μὴν εὐ-χεταί ὁ ἀληθινὸς πατριώτης νάρθῃ γρή-γορα ἡ ἡμέρα αὐτὴ, πού κι' ἡ μικρὴ μας "Ελλάδα, προσδευμένη, πολιτισμέ-νη, εὐτυχεμένη, δέν θὰ χρειάζεται πιὰ ἐθναποστόλους... "Ο Σπύρος Ματσού-κας εἶχε μέσα του πατριωτισμὸ γιὰ χί-λιους "Ελληνες: γιατί, στὸν καιρὸ του, ὅλοι οἱ "Ελληνες δέν εἶχαν τὸν πατρι-ωτισμὸ πού χρῶσται νὰ κἀνῃ. Κι' ἔπρεπε νὰ τοὺς ξυπνᾷ ἕνας ἄνθρωπος, νὰ τοὺς κεντᾷ, νὰ τοὺς σπρώχνῃ νὰ τοὺς ἐνθουσιάζῃ γιὰ μιὰ στιγμή, — ὡς πού ν' ἀνοίξουν τὸ πουργί, — καί πάλι... Νὰ τί δέν χρειάζεται στὸ μέλλον. Γιατὶ ὅλοι θὰ εἶναι καλοὶ πατριῶτες, καλοὶ πολῖτες. Θὰ κἀνουν τὸ χρέος τους στὴν Πατρίδα. Θὰ πληρῶνουν πρόθυμα κι' εὐσυνείδητα τοὺς φόρους τους. δέν θὰ φέρνουν τίποτα ἀπέξω «λαθραῖο», θὰ πο-νοῦν τὸν δημόσιο πλοῦτο σὰ δικό τους. Καί τὸ Κράτος, θὰ τὰ κἀνῃ ἀφθονά καί δέν θὰ γυρεύῃ βοήθεια ἀπὸ κανένα. Τότε πιὰ δέν θὰ βλέπουμε, ὅπως τώρα, νὰ στεγάζονται στὸ ἴδιο σαθρὸ παλιό-σπιτο δυὸ καὶ τρία σχολεῖα: — παρα-δείγματος χάρι, — Γυμνάσιο τὸ πρῶτ', "Ελληνικὸ Σχολεῖο τὰ πόγερμα κι' "Επαγ-γελματικὸ Σχολὴ τὸ βράδυ...

Σὰς ἀσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

ΔΙΕΤΕΙΣ ΔΙΑΚΟΠΑΙ

(Μυθιστόρημα ὑπὸ 'Ιουλίου Βέρν)

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

"Ἡ ἀκτὴν τοῦ ἀετοῦ ἦταν δεκαπέντε πόδια καί κάθε πλευρὰ του τέσσερα. Μπο-ροῦσε νὰ σηκώσῃ βάρος ἑκατὸν εἰκοσι λί-ρες, ἢ σαράνταεπτὰ περίπου ὀκάδες. Θὰ τοῦ κρεμοῦσαν γιὰ σκαφίδιο ἕνα μεγάλο κοφίνι, ἀπὸ κεῖνα πού ἔχουν τὰ πλοῖα γιὰ διάφορες χρεῖες. "Όταν ὁ-μως ὁ ἀεροναύτης ἤθελε νὰ κατεβεῖ, πῶς θὰ εἰδοποιούσε νὰ τὸν τραβήξουν; "Ο Μπριάν κι' ὁ Βάξτερ βρῆκαν εὐ-κολὰ τρόπο λαμπρό. Θάπαιρναν σπάγ-γο ὅσο τὸ μᾶκρος τοῦ σχοινοῦ, θάδεσαν τὴν μὴ ἄκρη του στὸ κοφίνι, καί τὴν ἄλ-λη θὰ τὴν κρατοῦσαν κάτω τὰ παιδιὰ. Στὸ σπάγγο θὰ περνοῦσαν μιὰ σφαῖρα μολυβένια, πού θὰ τὴν κρατῇ ὁ ἀερο-ναύτης. Κι' ὅταν θὰ θελήσῃ νὰ τὸν τρα-βήξουν, θάψῃ τὴν σφαῖρα νὰ κυλή-σῃ στὸ σπάγγο καί νὰ φτάσῃ στὰ χέρια ἐκείνου πού θὰ κρατῇ τὴν ἄκρη του.

"Αφοῦ κανονίσθησαν ἔτσι ὅλα, δέν ἔ-μενε παρὰ νὰ γίνῃ ἡ πρώτη δοκιμὴ. Τὸ φεγγάρι θάβηκεν ὅςτις 2 μετὰ τὰ μεσάνυχτα καί φουσούσε βορειοδυ-τὸς ἄνεμος ὅχι πολὺ σφοδρὸς. Κατὰ τὶς

9 τὸ βράδυ, τὸ σκότος ἦταν βαθύτατο, γιατί σύννεφα ἐκρυβαν καί τᾶστρα. "Όσο ψηλά κι' ἂν ἀνέβαινε ὁ ἀετός, δέν θὰ μπορούσε κανένας νὰ τὸν διακρίνῃ.

"Ἐστησαν ἔξω τὸ βαροῦλκο τοῦ Σλό-γι καί τὴν ἔλασαν τὸ σχοινὶ τοῦ ἀετοῦ. Μέ-σα στὸ κοφίνι ὁ Μπριάν ἔβαλε ἕνα σάκ-κο με χῶμα πού ζύγιζε πενήντα ὀκά-δες, ὅσο δηλαδὴ δέν ἐξύγιζε κανένας ἀπὸ τοὺς ἀποίκους.

"Ο Δόνιφαν, ὁ Βάξτερ, ὁ Οὐέλκοξ στάθηκαν κοντὰ στὸν ἀετό, πού ἦταν ἀπλωμένος χάμω, ἑκατὸ βήματα ἀπὸ τὸ βαροῦλκο, γιὰ νὰ τὸν ὑποδαστάζουν ὅταν θάρχιζε νὰνεδαίνῃ. "Ο Μπριάν κι' οἱ ἄλλοι στεκόταν κοντὰ στὸ βαροῦλκο, γιὰ νὰ τὸ γυρίζουν καί νὰ δίνουν σχοινὶ στὸν ἀετὸ καθὼς θάνεδαίνε.

— Εἰς προσοχήν! φώναξε ὁ Μπριάν.

— "Ετοιμοί!

— "Εμπρός!

"Ο ἀετὸς ἄρχισε νὰνεδαίνῃ.

Στὴν ἀρχὴ ἔσεισθη ἀπὸ τὸν ἄνεμο κι' ἔγειρε λίγο.

— "Αφίνετε σχοινὶ! ἀφίνετε!... φώναξε ὁ Οὐέλκοξ.

"Ο ἀετὸς ἀνέβαινε τώρα σιγὰ σιγὰ, τραβώντας μαζί του καί τὸ κοφίνι.

— Ζήτω ὁ "Εναέριος Γίγαντας! φώναξαν ὅλα τὰ παιδιὰ, χωρὶς νὰ συλλογισθοῦν πῶς οἱ φωνές τους μπορούσαν ν' ἀκουσθοῦν ἀπὸ μα-κριά...

Σὲ λίγο, ὁ ἀετὸς ὑψώθηκε τόσο πολὺ, πού δέν φαίνετο μέσα στὸ σκοτάδι.

— Κρῖμα νὰ μὴ φαίνεται! ἔλε-γαν με λύπη οἱ μικροί.

— Μὴ μοῦ πικραίνεστε, που-λάκια μου! τοὺς εἶπε ἡ κυρὰ-Καί-τη. Φυλάξτε τὴν ὁρεξή σας, ὅ-ταν θάχουν φύγει αὐτοὶ καί δέν θάναί πιὰ κίνδυνος. Θὰ πετάξου-με πάλι τὸν ἀετό, μέρα μεσημέρι, καί θὰ τὸν βλέπετε στὰ μεσοῦρανα, καί θὰ τοῦ στέλνεται καί τηλεγρα-φήματα... ἂν θάσταν φρόνιμα παιδιὰ.

"Όστόσο, ἂν καί δέν φαίνετο ὁ ἀε-τὸς, τὰ παιδιὰ εἶχαν ἰδεῖ πῶς ἀνέβαινε κανονικά καί πῶς εἶχαν βάλει καλὰ τὰ ζύγια, ὥστε τὸ κοφίνι νὰ διατηρῇται κρεμασμένο ἀπὸ κάτω του. Ξετύλιξαν ὅλο τὸ σχοινὶ. Καί λογάριζαν πῶς ὁ ἀετὸς θάχε ὑψωθῇ ὡς ἐπτακόσια πόδια. Τὸ πείραμα βάσταξε δέκα λεπτὰ τῆς ὥ-ρας. Κι' ἀφοῦ βεβαιώθηκαν γιὰ τὴν ἐ-πιτυχία, ἄρχισαν νὰ γυρίζουν τὸ βαροῦλκο καί νὰ τυλίγουν τὸ σχοινὶ. Σὲ λίγο ὁ ἀε-τὸς ἔγινε πάλι ὁρατός, πρὸς μεγάλη χαρὰ τῶν μικρῶν. Καί σιγὰ-σιγὰ, με προσοχή, τὸν τραβήξαν ὡς κάτω. Εἶναι περιττὸ νὰ προσθέσουμε ὅτι οἱ μικροὶ ζητωκραύγασαν πάλι τὸν "Εναέριο Γί-

γαντα πού κατέδραχε. Τὸν ἔδεσαν, τὸν στερέωσαν, κι' ὁ Βάξτερ με τὸν Οὐέλ-κοξ ἔμειναν ἀληνύχτα νὰ τὸν φυλάγουν, μὴ τὸν πάρῃ ὁ ἄνεμος.

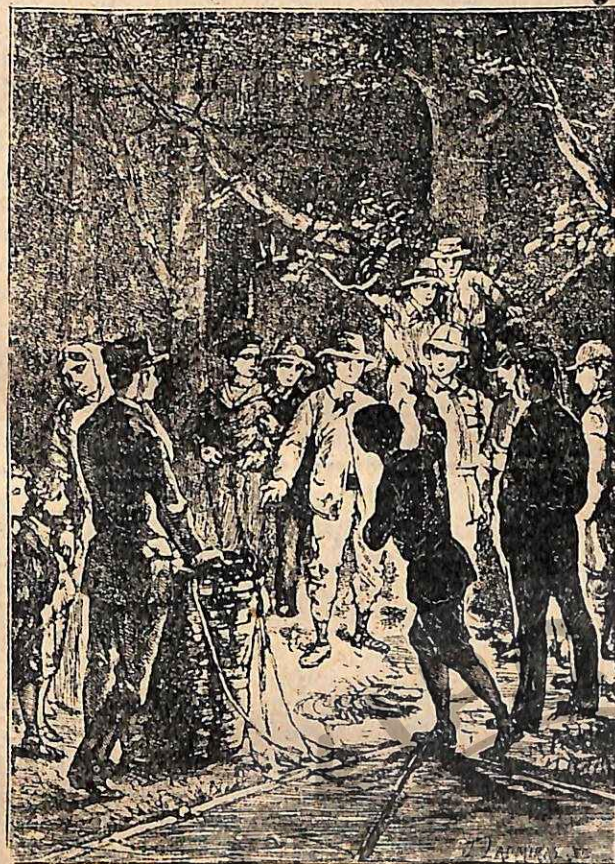
Τὴν ἄλλη μέρα, τὴν ἴδια ὥρα, θὰ γι-νόταν ἡ ἀληθινὴ δοκιμὴ...

Τὰ παιδιὰ περίμεναν τώρα τὸ πρό-σταγμα τοῦ Μπριάν νὰ μποῦν στὴ σπη-λιά καί νὰ πλαγιάσουν. "Αλλά ὁ ἀρχη-γὸς τους, με τὰ χέρια στηριγμένα στὸ κοφίνι, στεκόταν σκεπτικός.

Δέν πᾶμε πιὰ; εἶπε ὁ Γόρδων. Εἶναι ἀργά.

— Σταθῆτε μιὰ στιγμή! εἶπε ὁ Μπριάν. Γόρδων, Δόνιφαν, ἔχω μιὰ πρόταση.

— Λέγε...

« — Παιδιά, συχωρέστε με!... » (Σελ. 17, στ. γ').

— Δοκιμάσαμε τὸν ἀετὸ μας κι' ἡ δο-κιμὴ ἐπέτυχε. Αὐριο ἔμωσ θάχουμε ἄ-ραγε τὸν ἴδιο καιρὸ;... Γι' αὐτὸ νομί-ζω πῶς δέν πρέπει νὰναθάσουμε γι' αὐ-ριο τὴν ἀνάβαση.

Πολὺ λογικὴ ἡ πρόταση. "Αλλά κα-νένας δέν ἀποκρίθηκε, νὰ τὴν ἐπιδοκι-μάσῃ. Γιατὶ ποῖος θάνέβαινε με τὸν ἀε-τό; "Ήταν τόσο τολμηρὸ, τόσο ἐπικί-νδυο!...

"Ο Μπριάν τότε ρώτησε:

— Ποῖος θέλει νὰνεδῇ;

— "Εγώ! φώναξε ἀμέσως ὁ Ζάκ.

— Κι' ἐγώ!... κι' ἐγώ!... φώνα-ξαν τότε κι' οἱ μεγάλοι ὅλοι.

— "Όχι! εἶπε πάλι ὁ Ζάκ. "Αδελφέ- μου, σὲ παρακαλῶ, μὴν ἀφίσῃς κανένα.

"Εγώ, μόνο ἐγώ, πρέπει νὰνεδῶ!...

— Καί γιατί τάχα ἐσὺ κι' ὄχι ἄλλος; ρώτησε ὁ Δόνιφαν.

— Ναί, γιατί; ρώτησε κι' ὁ Βάξτερ.

— Γιατὶ ἐγὼ σὰς χρωστῶ αὐτὴ τὴ θυσία! ἀποκρίθηκε ζωηρὰ ὁ Ζάκ.

— Μᾶς χρωστᾷς;... ἔκαμε ὁ Γόρδων. Καί γιατί;

— Σὰς τὴ χρωστῶ, μάλιστα! ἔκἀναπε ὁ Ζάκ.

"Ο Γόρδων ἔπιασε τὸ χέρι τοῦ Μπριάν, σὰ νὰθελε νὰ τὸν ρωτήσῃ τί ἐσήμαιναν αὐτὰ τὰ λόγια τοῦ ἀδελφοῦ του. Τὸ χέρι τοῦ Μπριάν ἔτρεπε. Κι' ἂν δέν ἦ-ταν σκοτεινὰ, ὁ Γόρδων θάβλεπε τὸ πρόσωπό του χλωμὸ καί τὰ μάτια του δακρυσμένα.

— Λοιπὸν, ἀδελφέ; ρώτησε ὁ Ζάκ με σταθερὴ φωνή, πού μαρ-τυροῦσε ἀκλόνητη ἀπόφαση.

Μιλὰ ὁ Μπριάν.

— Μὰ γιατί δέν ἀποκρίνεσαι, Μπριάν; εἶπε ὁ Δόνιφαν. "Ο Ζάκ λέει πῶς θέλει νὰνεδῇ αὐτός, γιατί μᾶς χρωστᾷ μιὰ θυσία. Τί μᾶς ἔ-καμε, γιὰ νὰ λέῃ τώρα ὅτι χρω-στᾷ νὰ κινδυνεύσῃ γιὰ μᾶς, αὐτὸς κι' ὄχι ἄλλος;

— Τί ἔκαμα; φώναξε ἀκράτη-τος ὁ Ζάκ. "Εγὼ θὰ σὰς πῶ τί ἔ-καμα! Καί τῶρ' ἀμέσως!

— Ζάκ! ἔκαμε ὁ Μπριάν, γιὰ νὰ τὸν ἐμποδίσῃ.

— "Όχι! ἐξακολούθησε ὁ Ζάκ με φωνὴ πού ἔτρεπε ἀπὸ συγκί-νηση. "Αφῆσέ με νὰ τὸ πῶ, γιατί τόχω μεγάλο βάρος στὴ συνείδη-σή μου!... Γόρδων, Δόνιφαν, ἂν αὐτὴ τὴ στιγμή βρῖσκεστε ἐδῶ, μακριὰ ἀπὸ τὴν πατρίδα σας, ἀπὸ τοὺς γονεῖς σας, ἐγὼ εἶμαι ἡ αἰ-τία!... Ξέρετε γιατί τὸ Σλόγι παρασύρθηκε στὸ πέλαγος μονα-χό του; Γιατὶ ἐγὼ... δέν ξέρω πῶς μοῦ ἤρθε... κι' ἔκοψα τὸ παλαμάρι πού τὸ κρατοῦσε δεμέ-νο... "Ἐτσι γιὰ γούστο, γιὰ ἀ-στεῖο... Κι' ἄμα εἶδα πῶς τὸ καράβι ξεκίνησε, τάχασα, φοβή-θηκα καί δέν εἶπα τίποτα, ἐνῶ ἦταν ἀκόμα καιρὸς... Ναί, ἐγώ!... "Όλ' αὐτὰ ἔγιναν ἐξαίτιας μου!... Παιδιά, συχω-ρέστε με!... Σὰς ἔκαμα πολὺ μεγάλο κακό!... Συχωρέστε με!...

Καί τὸ δυστυχισμένο παιδί τελείωσε τὴν ὁμολογία του με κλάματα. "Ἐμειναν ὅλοι κατάπληκτοι. Κανένας δέν ἐβρίσκει νὰ πῇ λέξη.

— Καλὰ, Ζάκ! εἶπε τότε ὁ Μπριάν. "Ομολόγησες τὸ σφάλμα σου καί θέλεις τώρα νὰ κινδυνεύσῃς τὴ ζωὴ σου γιὰ νὰ τὸ ξεπληρώσῃς.

"Εδῶ ὁ Δόνιφαν ἔδειξε τὴν καλὴ καρδιά πού εἶχε κατὰ βάθος.

("Ακολουθεῖ)

ΒΟΡΕΙΝΗ ΔΙΑΚΑΔΑ

«Αναυλα έφυγαν τὰ πουλιά,
—κι' εγώ τὰ χέρια βάνω
στά Περασμένα,—σά φολιά
κούφια, πού λείπουν τὰ πουλιά,—
νά ζεσταθούν άπάνω.

Τών ρόδων τώρα τὸ νερό
ν' αλλάζουν στό ποτήρι,
μηδὲ ν' ανοίγουν καρτερῶ,
—μ' αὐτὸν τὸν άνεμο καιρό—
στό φῶς τὸ παραθύρι.

Τοῦ βοροῦ λάμπει ἡ ξαστεριά
μέρες πολλές καὶ νύχτες
κι' οἱ λαμαρίνες στή σειρὰ
χτυπιούνται—μπροσύντινα φτερά
σεβρὰ, κι' άνεμοδείχνες.

Κι' ὁ ἥλιος, πότε πού άνελεῖ,
πότε ξανά βουρκώνει,—
κάπου σταυρὸν ἀπ' τὸ γυαλί,
κάπου νταντέλλα άχνή πολύ,
στόν τοῖχο ξεσηχόντά...

Ἡ ἐλπίδα πάλι με νικά
καὶ τὴν ξαναπιστεύω,
καὶ τ' άνοιξά θυμητικά
κατὰ τὸν ἥλιο, μυστικά,
συνάξω καὶ σωρεύω...

—Τάχα, με μιάς, θά τὰ χαρῶ
δικά μου,—αὐτὰ τὰ ξένα;
θά ἴδῃ ἐν' άνταύγισμα λαμπρῶ,
κι' ἀπὸ παρόνταιρο σορὸ
ὅλα νά γίνονται ξένα;

ΤΕΛΟΣ ΑΓΡΑΞ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΥΣΗ

ΛΙΓΕΣ ΜΕΡΕΣ ΣΤΗΝ ΠΑΡΝΗΘΑ

Ἐ, μὰ δὲν ἦταν κατάσταση αὐτή!
Με τέτοια ζέση δὲν διαβάσει κανεὶς γιὰ
ἐξετάσεις μέσα στήν Ἀθήνα! Ἀνοπό-
φορο. Ἀποφάσισα στό τέλος νά πάω
στήν ἑξοχή. Με σκαντάλιζε προπάντων
ἡ μοναξιά πού μοῦ γράφανε πῶς εἶναι
κεῖ πάνω, καὶ τό... κρύο! Ἐ, ἐμπρός
λοιπόν! Τὰ μπογαλάκια μου, τὰ βιβλία
μου καὶ δρόμο!

Ἡ ἀλήθεια εἶναι πῶς σ' ἓνα διά-
στημα, ὁ δρόμος ἀπὸ τὸ Μενίδι στήν
Πάρνηθα εἶναι ἑξοχος. Καὶ ἀπασχολη-
μένη με τ' ὠραῖο θέαμα, δὲν κατάλαβα
πῶς πέρασαν οἱ 4½ ὥρες πού ἔκανα
με τὰ ζῶα.

Σάν ἔφτασα στίς κατασκηνώσεις τῶν
παιδιῶν, με ὑποδέχτηκαν φωνές, κακό,
φασαρία: «Τρεχάτε... ἡ βασίλισσα!»
Ἐγὼ τοὺς κοίταξα σαστισμένη καὶ ἀπο-
ρώντας... πόθεν αὐτὲς οἱ ἀλλόκοτες καὶ
βασιλικές προσφωνήσεις; Γιατί ὁ Ἀγ-
γελος μ' ἓνα ἐλατόκλαδο στό χέρι, στά-
θηκε προσοχή καὶ προσφώνησε: «Με-
γαλειότητι...» Ἐγὼ δὲ μίλησα. Μά
κείνη τὴ στιγμή ἐν' ἄρκετὰ δροσερὸ ἀε-
ράκι μοῦ χάιδεψε τὸ πρόσωπο, μ' ὅλο
πού ἦταν μεσημέρι. Ἀπόδωσα λοιπόν
κι' ἐγὼ τίς ἐκδηλώσεις αὐτὲς στόν κα-
θαρόν ἀέρα καὶ δὲν σταυροκοπήθηκα...
Ἐπειτα δυο-τρία πουλάκια πέταξαν πά-
νω ἀπὸ κάτι πανύψηλα ἔλατα κελαί-
δωντας δυνατά, τὰ τζιτζιέκια ξεφω-
νίσανε πὺθ δυνατά, καὶ τὸ δάσος ἔβγα-

λε μιὰ βουή ξεχωριστή. Νὰ μοῦ εἶπαν
ἄραγε «καλωσύσεις!» ὅλ' αὐτά, ἡ νὰ
σκάσανε στὰ γέλια; Ποιὸς ξέρει!...

Ἀποβιάστηκα... ἀπὸ τὸ μουλάρι
κι' ὕστερα πῆρα βόλτα τὴν κατασκήνω-
ση, νὰ ἐξετάσω τὰ καθέκαστα. Τί...
τάξη καὶ τί ἀκρίβεια! Ἐδῶ, σ' αὐτὸ τὸ
πανύψηλο ἔλατο, εἶναι τοποθετημένη ἡ
κουζίνα. Τί πιατικά, τί μαχαιροπήρου-
να, τί κουτιά, τί ποτήρια... ὅλα με τά-
ξη βαλμένα. Παρέκει, σ' ἄλλο δέντρο,
τοποθετημένη ἡ βιβλιοθήκη πάνω σὲ
ραφάνια καρφωμένα καλὰ. Παρακάτω
οἱ διάφορες... κρεβατοκάμαρες τοῦ με-
σημεριοῦ: chaises longues, με τὸ μα-
ξιλαράκι τῆς ἡ κάθε μιὰ, ὅπου ξαπλώ-
νονται τὸ μεσημέρι κάτω ἀπὸ τὴ σκιά.
Μέσα στὴ σκηνή ἦταν οἱ βραδυλές κρε-
βατοκάμαρες κι' ἡ ντουλάπα γιὰ τὰ ρού-
χα μας: ἓνα ξύλο χοντρὸ καρφωμένο
στό στυλό τῆς σκηνῆς, ἀπ' ὅπου κρέμον-
ταν τὰ ὑπάρχοντά μας.

Ἐγκατέστησα κι' ἐγὼ τὴ βιβλιοθήκη
μου καὶ τὸ γραφεῖο μου κάτω ἀπὸ ἓνα
δέντρο, τὴν πολυθρόνα μου σ' ἓνα δια-
μέρισμα πού μοῦ τῶφτιαξαν μ' ἔλατα
τριγύρω, κι' ἡσύχασα.

Ἡ παρέα ἀπαρτιζόταν ἀπὸ διάφορες
μορφές καὶ τύπους. Καθένας εἶχε τὴν
προσωπικότητά του, τὴν ιδιότητά του
καὶ τὴ δράση του. Ὁ Ἀγγελοσ π. χ.
ἦταν ὁ καλαμπουριστὴς καὶ τὸ πειρα-
χτήρις τῆς παρέας. Ἡ Μαρίκα κι' ὁ Μι-
χαλάκης, λόγιοι, φιλόλογοι καὶ ποιητές·
ὁ Περικλῆς, ὁ νοικοκύρης, ὁ προμηθευ-
τὴς, ὁ τεχνίτης, καὶ γενικά ὁ πῶθ θετι-
κὸς καὶ πρακτικὸς τῆς παρέας μας.
Ἡ Ἐλενίτσα μαγείρισσα, ἡ Τασία νοι-
κοκυρά, (μὰ φωνακλὸ καὶ παραπονιάρα)
κι' ἐγὼ ἀνεξάρτητη ἀπ' ὅλα ἡ βοηθὸς
τοῦ Ἀγγελοσ στὰ πειράγματα. Ὑπῆρχαν
καὶ δυο Σκουρτσεκλάκια πού μᾶς βοή-
θοῦσαν στό ἐπίπονο ἔργο μας. Καθένας,
βλέπετε, εἶχε καὶ ξεχωριστὴ προσωπι-
κότητα. Ἦταν ἀπ' ὅλα τὰ στοιχεῖα, ὁ
ἓνας συμπλήρωνε τὸν ἄλλον.

Μόλις σουρούπωνε, κάναμε τὸν περί-
πατό μας στίς λεγόμενες «πλατείες» ἢ
Ζάμπειο. Ἐκεῖ ἦταν κάτι πλατείες ἀ-
πέραντες, πολὺ ὁμαλές καὶ χωρὶς δέν-
τρα, ὅπου τὰ παιδιά παίζανε διάφορα
παιχνίδια. Οἱ τουαλέττες μας ἀπαρτίζον-
ταν ἀπὸ ἓνα φόρεμα «στυλ» (ὁ Μιχαλά-
κης δὲν μπορούσε νὰ τὸ χωνέψῃ αὐτό:
«τί θὰ πῇ «στυλ», καλέ;») καὶ πέδιλα
χωρὶς κάλτσες.

Ἐκεῖ ἀρχίζαμε τὰ παιχνίδια. Παίξα-
με κάθε εἶδους τρέλλα. Πότε ὅλοι μα-
ζί, πότε καθένας ὅτι τᾶρεσε: ἄλλοι παί-
ζανε βόλεϊ, ὁ Ἀγγελοσ καὶ ὁ Περικλῆς
κουδέντιαζαν κοινωνιολογία, ὁ Μιχαλά-
κης κι' ἡ Μαρίκα θαύμαζαν τὰ χρώμα-
τα τριγύρω τους· κι' ἐγὼ ἀνεχόμενον τὴν
κατάσταση ἡ ἔτρεχα στὰ βουνά. Ὡρες-
ὥρες ὁ Μιχαλάκης—σάν ποιητὴς πού ἦ-
ταν—εἶχε οἶστρο· «μὰ κοιτάξτε τώρα

πού δύνει ὁ ἥλιος, τί ἔξοχα χρώματα
σκορπᾷ γύρω του! Ἐκεῖ εἶναι χρυσο-
ρόδινο, παρακεῖ μενεζελί· καὶ τὰ ἔλατα
παίρνουν ἓνα χρώμα!...

—Τί θὰ σᾶς μαγερέψω τὸ βράδι; ρω-
τοῦσε ξαφνικά ἡ Ἐλενίτσα. Καὶ ὁ Μι-
χαλάκης, γεμάτος φούρκα πού τοῦκοδαν
στὴ μέση τὴν ποιητικὴ του ἑξαρση με-
τόσο ὕλιστικές ἐρωτήσεις, σῶπαινε καὶ
δὲ μίλαγε μιλιὰ.

Ἐγὼ κάθε πρωῒνό, με μιὰ πελώρια
τσάντα στόν ὦμο, ἡ ὁποία περιεῖχε βι-
βλία καὶ σημειωματάρια, πήγαινα νὰ δια-
βάσω γιὰ τὴ «διπλωματικές» μου. Χω-
νόμουνα μέσα στό δάσος, πήγαινα μέσα
βαθιά, διάλεγα μιὰ ὠρῖα θέση με σκιά
καὶ ἔλατα τριγύρω σὰ σπηλιά, καὶ ξα-
πλώνομουν... ἀναπαυτικά. Καὶ ἀρχι-
ζα «ἐμβριθῶς» τὴ μελέτη μου. Διάβαζα
φιλοσοφία. Μὰ ὁ θόρυβος τοῦ δάσους
κείνη τὴ στιγμή ἦταν ἐξαιρετικός. Τί
τζιτζιέκια, τί βουή, τί ἀεράκι! Καὶ γιὰ
τὴν τύχη μου, ἓνα πουλάκι ἐρχόταν ταχ-
τικά καὶ καθόταν πάνω ἀπ' τὸ ἔλατο
πού βρισκόμουν κι' ἀρχίζε τὸ κελαῖδη-
μα. Ἀκου το: «Μὰ φιλοσοφία κάθεσαι
καὶ διαβάσεις τώρα, παιδί μου; Δὲν κοι-
τάξεις γύρω σου τὴ φιλοσοφία τῆς φύ-
σης;» Τί νᾶκανα; τᾶφινα κι' ἐγὼ καὶ
κοίταξα τρυγύρω. Λίγο ἄκόμα καὶ θάρ-
χιζα νὰ θαυμάζω κι' ἐγὼ τὰ χρώματα,
νὰ γίνω ρωμαντικὴ σάν τὴ Μαρίκα.

Φανταζόμουν πῶς μες στὴ μοναξιά κει
πάνω καὶ στὴ δροσιά, θὰ μπορούσα νὰ
διαβάσω περίφημα. Γελάστηκα. Σὲ μέ-
ρος πού οἱ ὁμορφιές ὀργιάζουν δὲν μπο-
ρεῖ νὰ συγκεντρώσῃ τίς σκέψεις του κα-
νεὶς καὶ ν' ἀφοσιωθεῖ σὲ φιλοσοφίες καὶ
ἐπιστήμες. «Ἀντίο, διάδασμα» συλλογι-
στικά.

Ἐκεῖ πάνω εἶχαμε καὶ διάφορες ἀτ-
τραξιόν! Πρῶτα-πρῶτα κείνα τὰ γεύμα-
τα, τί ἀξέχαστα πού εἶναι! Τὸ τραπέζι μᾶς
χωροῦσε βέβαια ὅλους μὰ δὲν εἶχαμε ἐ-
παρκῆ καθίσματα. Τὰ πλιὰν εἶχανε χα-
λάσει καὶ κρέμονταν ἀπὸ μιὰ κλωστή.
Οἱ πτώσεις λοιπόν ἦταν πολὺ συχνές
καὶ τὰ γέλια ἀκράτητα. Ἄλλος ἐπαίρνε
τὸ πιὰτο του καὶ ἔτρωγε στὰ γόνατά
του ἄλλος, περισσότερο τεμπέλης καὶ φα-
γάς, ἔτρωγε ὀρθὸς καὶ γρήγορα. Καὶ οἱ
λοιποὶ ἔτρωγαν καθισμένοι κακοί-κακῶς.
Ἐννοεῖται πῶς τὰ καλαμπούρια τοῦ Ἀγ-
γελου καὶ τὰ γέλια τὰ δικὰ μας μετέ-
τρεπαν τὸ γεῦμα μας εἰς... πολυποίκι-
λον συμπόσιον!...

Ἐκεῖ πάνω τὰ τρόφιμα ἦταν λιγο-
στά. Δὲ βρίσκαμε βέβαια τοῦ... πουλιοῦ
τὸ γάλα! Ὁ τροφολόγος μᾶς ἔφερνε
ὅ,τι ἦταν πρόχειρο. Ἐνα βράδι λοιπόν
πού εἶχ' ἔρθει στὴ σκηνή μας μιὰ φίλη
καὶ μᾶς ἔλεγε διάφορα, ἀνέφερε ἀνάμε-
σα στᾶλλα πῶς ἐκείνη τὴ μέρα εἶχανε
roule-tiz. Κι' ἔλεγε κιόλας πῶς εἶχε
γίνει πολὺ ὠραῖο. Ὁ Ἀγγελοσ, πού εἶ-
χε φάει ξερά... μακαρόνια κείνη τὴ

μέρα, δὲν κρατήθηκε καὶ ρώτησε: «Δὲ
μοῦ λέτε, σᾶς παρακαλῶ, τὰ μακαρό-
νια γίνονται roule-tiz;»

Κάθε βράδυ ἀνάβαμε φωτιά γιὰ νὰ ζε-
σταθοῦμε. Ὁ Περικλῆς, ὁ προμηθεύς,
καυδαλοῦσε τὰ καύσους, πελώριους
ξερὸς κορμούς ἀπὸ ἔλατα, καὶ τὰ καί-
γαμε. Ἐκείνη τὴν ἡμέρα πού εἶχε βρέ-
ξει λίγο καὶ εἶχε ὑγρασία, ἡ φωτιά ἦ-
ταν ἀναμμένη ἀπ' τὸ μεσημέρι, γιὰ νὰ
ξεραθῇ ὁ τόπος γύρω. «Γι' αὐτὸ κι' ἐ-
μεῖς ἀπαντᾶμε ξηρῶς εἰς τὰς ἐρωτή-
σεις σας» εἶπε ὁ ἀδιόρθωτος καλαμπου-
ριστὴς Ἀγγελοσ στὴ δεσποινίδα.

Κάποια μέρα, ἐγὼ ἔπεσα ἀρρωστη με
δυνατὸ πυρετό. Ἀνησυχία στήν κοινό-
τητα. Τί νᾶναι ἄραγε; Πού νὰ φαντα-
στοῦμε πῶς εἶχα τὸ μικρόδιο τοῦ δάγ-
κειου ἀπὸ τὴν Ἀθήνα κι' ἐκδηλώθηκε
κεῖ πάνω σὲ λίγες μέρες! Ἐν τῷ ἄμα ὅ-
λοι μετεβλήθησαν σὲ σοφοὺς γιατροὺς.
Καθένας ἔλεγε καὶ τὸ γιατροσόφι του. Ὁ
Μιχαλάκης, με ὕφος καθηγητὴ τοῦ Πα-
νεπιστημίου διέταζε τὰ διάφορα γιατρικά.

—Νὰ τῆς δώσετε κινίνο, καθάρσιο,
ἀσπιρίνη καὶ νὰ τῆς κάνετε βεντούζες,
τρίψιμο, καταπλάσματα!

—Μὰ ὅλα μαζί; ρώτησε ἡ πονηρὴ
Μαρίκα, θὰ τὴν πεθάνουμε!...

Κι' οἱ ἄλλοι πρόσθεταν τὰ δικὰ τους.
Δὲν τᾶξερα πῶς ὅλοι ἐκείνοι ἦταν τόσο
βαθεῖς ἐπιστήμονες! Φαντασθῆτε ὅμως
ἂν ὅλα ἐκείνα ἔπεφταν στὴ ράχη
μου! Ἀποφάσισα κι' ἐγὼ νὰ κάνω τὸ
γιατρό στόν ἑαυτό μου καὶ ἀρνῆθηκα τὰ
πάντα! Ἐγινε πρὸς στιγμὴν ἐπανάστα-
ση, μὰ ὕστερα καθυσόχασα τὰ πνεύματα
λέγοντας πῶς τέτοια εἶναι ἡ κρίση μου.
Δὲ δέχεται τίποτα.—Ἡ ἀρρώστεια μου
κράτησε τέσσερις μέρες. Σάν ἔγινε κα-
λά, ἀρχίσα τίς ἐκδρομὲς καὶ διαδρομὲς
στὰ ψηλά βουνά. Ὁ Μιχαλάκης, γιὰ νὰ
μ' ἐκδικηθῇ γιὰ τὰ πειράγματα πού τοῦ-
κανα καὶ γιὰ τὴν παρακοή στίς γιατρι-
κές του συμβουλές, ἱσχυρίζεταν φιλοσο-
φικά πῶς ὁ δάγκειος ἀφίνει διανοητι-
κὴ διατάραξη, καὶ πῶς ἡ τρέλα πάει
στὰ βουνά.

Ἄλλη ἀτтраξιόν: Κάποια μέρα χά-
θηκε ὁ Μιχαλάκης! Εἶχε πάρει ἓνα
βιβλίο ἀπ' τὸ πρῶτ καὶ ἀκόμα νὰ φανῇ.
Ἀνησυχία μεγάλη. Μὴν ἔπεσε ἀπὸ κά-
να βράχο; Φωνές, κακό, πουμενά! Ἀχ,
μὰ τί ἔγινε αὐτὸ τὸ παιδί; Γιὰ τελευ-
ταία λοιπόν φορὰ τὸν εἶχαμε δεῖ τὸ πρῶτ:
Αὐτὸ εἶναι φοβερό! Τὴν τσάντα ἐπ' ὠ-
μου καὶ τὸ μπαστούνι στό χέρι καὶ τρέ-
χω πρὸς ἀνεύρεση τοῦ Μιχαλάκη.
Μπαίνω μέσα σὲ δάσος καὶ φωνάζω
παντοῦ. Ὅέ μου, τί ὁμορφιὰ εἶχε τρι-
γύρω κείνη τὴν ὥρα! Μὰ τὸ δάσος εἶ-
ναι ὁμορφο κάθε στιγμή τῆς μέρας.
Ποιὸς ξέρει, ὁ Μιχαλάκης ὁ ἀφομοιῶ-
θηκε καὶ θάγινε κι' αὐτὸς δέντρο!...

Τέλος τὸν ἀνακαλύπτω κάτω ἀπὸ ἓνα
ἔλατο, βυθισμένο σὲ βιβλίο του: «Τί ἔ-

γινες, καλέ; τί κάνεις ἐδῶ;» Τινάχτηκε
ἀπάνω.—«Μετέφραζα Νοάη...» εἶπε
με ὕφος τουλάχιστον Χάινε.—«Ἀ-
λήθεια; Μπράβο σου! Καὶ τὰ κατάφε-
ρες καλὰ;»—«Ἀμή; πῶς;» Τὸν πή-
ραμε ἀπ' τὸ χεράκι καὶ τὸν πήγαμε
κάτω μετὰ φανῶν καὶ λαμπάδων...

Ἦρθε κι' ἡ μέρα πού ἔπρεπε νὰ φύγω.
Τὸ διάδασμα γιὰ τίς διπλωματικές με-
τὰ παιχνίδια εἶχε πάει περίπατο, καὶ ἔ-
πρεπε νὰ φύγω ἐπιτέλους γιὰ νὰ δια-
βάσω. Ὁ Ὀχτώδρης πλησίαζε. Τὴν
προηγούμενη μέρα λοιπόν ἦταν ἡ ἀπο-
χαιρετιστήριος. Τὸ βράδι, μόλις φάγαμε,
ἀνάψαμε φωτιά δυνατὴ. Τὰ πελώρια
καύσους καίγονταν με δυνατὲς φλό-
γες πού σηκώνονταν πολὺ ψηλά,—καὶ
μοιάζανε σὰ σφαχτὰ σὲ θυσία.

(Τὸ τέλος τοῦ ἐρχόμενου)

ΜΑΡΙΑ ΒΟΥΓΙΟΥΚΛΑΚΗ

ΧΙΛΙΑ ΜΥΡΙΑ

Ο ΝΟΥΝΟΣ

Κάποτε παρουσιάστηκε στὸν Ἀνα-
τόλ Φράνς, τὸν μεγάλο,—καὶ τόσο πο-
λυάσχολο,—συγγραφέα, ἓνας νέος.
Κρατοῦσε ἓνα χειρόγραφο μυθιστόρημα

ἀπὸ ἑκατοντάδες σελίδες, καὶ παρακα-
λοῦσε τὸν «μαῖτρο» τίποτα λιγώτερο, πα-
ρὰ νὰ λάβῃ τὸν κόπο πρῶτα νὰ τὸ δια-
βάσῃ καὶ κατόπι νὰ τοῦ τὸ βαφτίσῃ.
Γιατὶ τὸ μυθιστόρημα δὲν εἶχε ἄκόμα
τίτλο...

—Φίλε μου, τοῦ εἶπε ὁ Ἀνατόλ
Φράνς, νὰ τὸ διαβάσω εἶναι ἀδύνατο.
Δὲν εὐκαιρῶ. Νὰ σοῦ τὸ βαφτίσω ὅμως
... πολὺ εὐχαρίστως!

—Ὡ, σᾶς εὐχαριστῶ, μαῖτρο!...
Μὰ... πῶς μπορεῖτε νὰ τὸ βαφτίσετε
χωρὶς νὰ τὸ διαβάσετε;

—Μπά, δὲν εἶναι δύσκολο. Νὰ σοῦ
πῶ. Τὸ μυθιστόρημά σου, παιδί μου, ἔ-
χει μέσα ταμπούρα;

—Ταμπούρα;... Ὁχι.
—Ὁραῖα! Ἐχει μέσα τρουμπέττες;
—Ὁυτε.

—Λαμπρά! Λοιπόν σοῦ τὸ βαφτίζω:
«Χωρὶς ταμπούρα καὶ χωρὶς τρουμ-
πέττες!» Δὲν εἶναι ὠραῖο καὶ πρωτό-
τυπος τίτλος;...

Ἡ ἱστορία δὲν ἀναφέρει ἂν ὁ ἀδιά-
κριτος βρῆκε τὸν τίτλο ὠραῖο, ἢ ἂν κα-
τάλαβε πῶς ὁ μαῖτρο τὸν κοροῖδεψε ὁ-
πως τοῦ ἀξίζει.

Ο ΑΝΑΝΙΣ

Η ΕΚΔΙΚΗΣΗ ΤΟΥ ΜΙΚΡΟΥ ΚΑΠΝΟΔΟΧΟΚΑΘΑΡΙΣΤΗ

—Πρόσεχε, ζῶο! φωνάζει ὁ κύριος με τὸ μπουκέτο, κλωτσώντας τὸ
μικρὸ καπνοδοχοκαθαριστή, πού κατὰ λάθος κόντεψε νὰ τὸν ἀγγίξῃ καὶ
νὰ τὸν λερῶσῃ.

«Ἄ, ἔτσι εἶσαι;» λέει μέσα τοῦ ὁ μικρός. «Στάσου νὰ σοῦ δείξω ἐγώ!»
Καὶ... Μὰ εἶναι περὶ τὸ νὰ σᾶς διηγηθῶ τί ἔκαμε. Τὸ βλέπετε στίς
εἰκονίτσες... καθαρότατα!...

ΛΟΥΚΙΑΝΟΣ ΧΑΡΜΟΕΥΝΟΣ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

Η ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΘΡΗΝΟΔΟΥΣΑ

Ψηλά τὰ ὠρὰτα Σου μάτια τὰ
[θλιμμένα]
—Μὲ τί βαθεῖα, ὑπέρατη μὴ
[θλίψη]! —
Τὸ θεῖο κεφάλι στὸν ὦμο τὸ
[χρὺς σκῆπτει,
Τὰ χέρια σὲ παράκληση ἐνω-
[μένα]...
Γιὰ μὰς θρηνεῖς! γιὰ ὅσα κα-
[μωμένα]
ἔχουμε δίχως φόβο, δίχως
[τύψη].
Γιὰ μὰς ζητᾷς συχώρεση ἀπ'
[τὰ] ὕψη
Τὰ Οὐράνια, πούνα τόσος θυ-
[μωμένα]...
Πόσες φορές, σάν ἦμουνα μι-
[κρούλα,
Μπροστὰ στὸ εἰκόναξο Σου
[σταματοῦσα
Καὶ σ' ἐκσταση, — ἀνέστην ψυ-
[χούλα, —
Σ' ὄνειρο καὶ σὲ θάμμα σὰ νὰ
[ζῶσα,
Ἐβλεπα, ναί, νὰ στάξῃ μὰ
[στιγμιούλα,
Τὸ δάκρυ Σου διαμάντι. Θρη-
[νωδοῦσα! Φιλόσοφη

ΑΛΙΚΟΠΕΤΡΑ

Ἡ Ἀλικόπετρα εἶναι ἓνα ἀ-
πὸ τὰ ὠραιότερα τοῖα τῆς Πορ-
ταρίας. Θὰ προσπαθῶ νὰ δώ-
σω μιὰν ἀμυδρὴ εἰκόνα τῆς...
Ξεκινήσαμε ἀπὸ τὸ χωριὸ στὴς
πέντε μὲ τὸ αὐτοκίνητο. Περαι-
σάμε ἀπὸ τὴν Ἀγία Τριάδα, πού
εἶναι ἓνα πολὺ ὁμορφο μέρος.
Τὸ μάτι σου ἀναπαύεται σὲ μιὰ
μεγάλῃ, ὀλοφάνη ἐκταση. Παν-
τοῦ βλέπεις ἀγριοκασιανές, ὅχι
καὶ πολὺ ψηλές, πού φυτρώνουν
μαζὶ τέσσερις-πέντε ἀπὸ μιὰ ρί-
ζα. Εἶναι ὁμορφὴ καὶ παράξενη
ἡ θεὰ τῶν δέντρων αὐτῶν. Σχε-
δὸν μόνο στὴν κορφὴ βράζουν
φύλλα, πλέκονται ὅλα μαζὶ καὶ
ἀποτελοῦν μιὰ πράσινη τούφα
μὲ ἀλλόκοτο σχῆμα... Ἀνάμε-
σα ἀπὸ τὴν πρασιναδά, ἓνα πα-
λιὸ μισογερμεινὸ οἰκοδόμη-
μα, μὲ μεγάλα τετράγωνα πα-
ράθυρα, προβάλλει. Εἶναι τὰ
κελλάδια τοῦ μοναστηριοῦ. Πιὸ
κάτω, τὸ αὐτοκίνητο προχωρεῖ
μέσα ἀπὸ γόνιμες πυκνοφυτεμέ-
νες ἐκτάσεις. Ἐδῶ ἓνα περιβό-
λι ἀπὸ μιλίες, παρέχει ἄλλο ἀ-
πὸ καστανιές, πρὸ κάτω ἄλλο ἀ-
πὸ λαχανικά... Παντοῦ ὅπου
κ' ἂν γυρίσεις, ἀντικρύξεις τὸ
πράσινο. Πού καὶ πού, σὲ κανέ-
να περιβόλι, βλέπεις μικρὸς ὁ-
μορφοποιημένους καλυβούλους, πού
στοὺς ἀβαφούς τοῖχους τοὺς ἔχει
χορμαστει μὲ τεμπέλια ὀνισσὸς
ἢ γαμὰ τριανταφυλλιά. Οἱ κα-
λυβούλοι αὐτοὶ εἶναι γιὰ τοὺς
φύλακες τῶν περιβολίων...
Τώρα προχωροῦμε πρὸς τὴν
κορυφὴν τοῦ Ἠλίου... Κάτω

μας ἀρχίζει νὰ ξετυλίγεται λίγο-
λίγο ὁ Παγασητικός. Ὁ ὁρι-
ζοντας ἀνοίγει, γίνεται πλατύ-
τερος! Τώρα πιά δὲν βλέπουμε
φυτεμένες ἐκτάσεις. Βοισκόμα-
στε ψηλά, κοντὰ στὸ «Μετόχι». Εἶναι
ἀγριοί, γκρίζοι βράχοι παν-
τοῦ, καὶ ἀνάμεσά τους προβά-
λουν, μὲ τὴν ἀγρία ὄψη τοῦ τοῦ-
δόνου τὸ σκοτὸν χροῖμα τους καὶ
τὰ ἀγκυρωτὰ τους φύλλα, τὰ
πυρροῦρα. Καμιά πιά ἀνοι-
χτὴ πρασιναδά, κανένα ἄλλο δέν-
τρο! Σ' ὅλο ἐκεῖνο τὸ μέρος
βασιλεύει ἡ ἐπιβλητικὴ μονο-
τονία τῶν γκρίζων βράχων
καὶ τῶν πυρροῦρων. Μ' ἂν τὸ
μάτι σου πλανηθῇ λίγο μακρύ-
τερα θάφησης ἓνα ἐπιφώνημα
θανάτου! Κάτω, στὰ πόδια
σου, εἶναι τὸ πανάριμα τοῦ Πα-
γασητικοῦ κόλπου καὶ τῶν βου-
νῶν τοῦ νομοῦ Λαρίσης. Στὸ
βάθος τοῦ κόλπου φαντάζει ὁ
Βόλος, ἡ μικρὴ καὶ ὁμορφὴ «Νε-
ραῖδα τοῦ Παγασητικοῦ».
Ἡ παραλία ὅλη φαίνεται σὰ
νὰ τὴν σάλιζε τὸ χέρι κάποιου
μεγάλου γλύπτου, μὲ μικροῦλα
ἀκρωτήρια, πού ἔχουν τὴν ὄψη
ιδιότροπου φεστονίου. Καὶ πάνω
στὴν παραλία αὐτὴ, μόλις δια-
κρίνονται τὰ μικρὰ χωριουδάκια
τῶν ψαράδων μὲ τὰσπρα σπιτά-
κια τους.

Τὸ αὐτοκίνητο ἔστρωσε τὸ
«Μετόχι» καὶ ἄλλο θέαμα ὠραί-
οτερο ξετυλίγεται ἑαφρὰ μπρο-
στά σου: Ἐνα βουνό, ἄλλου κα-
ταράσινου καὶ ἄλλου σκεπασμέ-
νου μ' ἓνα ἀπαλὸ ἀργυρόφαιο
χρῶδι... Εἶναι ἀπέραντοι ἐ-
λπίδες... Στὴν ὄψη τοῦ τοῦ-
λάου δίνουν ἓναν εὐθυμὸ τόνο
τὰ χωριουδάκια μὲ τὰ ὀλόασπρα
σπιτάκια τους, πού νομίζεις πὺς
εἶναι χορμασμένα στὴς πλαγιές.
Νὰ ὁ Ἅγιος Γεώργιος, ὁ Ἅγιος
Δαυρέντιος. Διακρίνῃ τὸ μεγά-
λο καμπαναριὸ τῆς ἐκκλησίας
τοῦ «Νέου Ἀποστόλου». Πιὸ
κοντὰ ἀπ' ὅλα τὰ χωριά, κτισμέ-
νη στὸ ρέμα, φαίνεται ἡ Δράκκα.
Πιὸ κάτω, κοντὰ στὴ θάλασσα,
ἡ Ἀγοιά. Πιὸ πάνω οἱ Μηλιές,
οἱ Ἄνω Μηλιές, τὰ Λεχώνια...
Τόσο πολλὰ! Δὲν ξερεῖς τί νὰ
πρωτοθεῖς καὶ τί νὰ πρωτοθαυ-
μάσης.

Νὰ καὶ ἡ Ἀλικόπετρα πού ὑ-
ψώνει τὸν μεγάλο γκρίζο ὄγκο
τῆς. Ἐκεῖ στὰ πόδια τῆς εἶναι ἑ-
νας πλάτανος, καὶ ἓνα μικρὸ ρυτί-
δι γοργοκυλάει. Μερικὰ κασιόμα
πὺς ἔβρασαν, εἶχαν σκαφαλώ-
σει στὴν κορφὴ καί, στὴς φωνές
τοῦ βοσκού, κατέβαιναν πρὸν-
τοῦ χαροπὰ καὶ ἀφίγοντας ἓναν
εὐθυμὸ ἦχο μὲ τὰ κουδουνάκια
τους. Τώρα προχωροῦμε πάλι
μέσα σὲ δειντοφυτεμένες ἐκτά-
σεις. Περνοῦμε ἀπὸ ἓνα μικρο-
σκοπικὸ γάνι καὶ φθάνουμε στὴν
κορυφὴ σχεδὸν τοῦ βουνοῦ... Τὸ
αὐτοκίνητο σταμάτησε. Πήδησα
εὐθυμῶ ἔξω καὶ στάθηκα νὰ
θαυμάσω τὸ ὑπέροχο θέαμα.
Τὸ ἀεράκι παιγνιδίζει μὲ τὰ

μαλλιά μου, περνάει στὸ σῶμα
μου καὶ μὲ κάνει νὰ ντατριχίζω.
«Πόσο ὠραία καὶ εὐθυμία εἶναι
ὅλα!» φιδύριζα. Εἶχα ξεχάσει
πὺς ἔπρεπε νὰ εἶμαι λίγο σο-
βαρὴ... Ἐννοῦσα τὸν ἑαυτὸ
μου παιδάκι ξένοιαστο καὶ θέ-
λησα νὰ παίξω, νὰ τρέξω.

Παίξουμε κυνηγητό; εἶπα
στὴν ἀδελφὴ μου.

Παίξουμε, μ' ἀπάντησε.
Ἐκανα νὰ τρέξω, μὰ ξαφρὶνὰ
ἔμεινα μάσημαρο στὴ θέση μου...
Ἐκεῖ, δυὸ βήματα ἔμπρός μου,
ἀντίκρισα τὴ σκληρὴ πραγματι-
κότητα, πού μὲ κακία τραβή-
ζε τὸ ξένοιαστο παιδάκι πού εἶχε
ἀντικαταστήσει γιὰ μιὰ στιγμὴ
τὸ εἶναι μου: Ἦταν ἓνα μακρό-
στενο, ψηλὸ κτῆριο, πού ὑψώ-
νει τοὺς μεταγχολικούς του τοί-
χους μέσα ἀπὸ τὰ δέντρα, καὶ ἔ-
να ἀνθρώπου πού μὲ τὸ κεφάλι
χωμένο στὰ χέρια, ἔκλαιγε λίγο
πρὸς... Τὸ Σανατόριο! καὶ
ἓνας δυστυχισμένος ἄρρωστος,
πού ἔκλαιγε ἴσως τὴ χαμένη γιὰ
πάντα ὑγεία του... Τὴ σκληρὴ
πού εἶναι κάποτε ἡ πραγματι-
κότης! Ἐρχεται νὰ φαρμακώσῃ
τὴν ψυχὴ μας στὴν πρὸ εὐθυμῇ
στιγμὴ!

Ἀρροδίτη τῆς Μήλου

(Ἀπὸ γράμμα τῆς πρὸς τὴ Δικηγόρον)

ΧΩΡΙΑΤΙΚΟ

Ἀπ' τὸ γυρτὸ φουγάρο, γκρί-
ζος καπνός, ἀνάκατος μὲ σπίνθες,
ἀνεβαίνει τούρες-τούρες πρὸς τὸν
οὐρανόν. Σίγουρα πρὶν λίγο στὴν
αὐλὴ, ἡ κοριτοίστικη σιλουέττα
μὲ τὸ λευκὸ κεφαλομάντηλο πού
γυρορχοῦνταν, τσάκνα θὰ χοροβό-
λιαζε, τόσο σβέλτα, γιὰ νὰ προ-
σάναρῃ τὴν πλοῦσια αὐτὴ φω-
τιά. Ἀσυνήθιστη ἡ κίνησις ἀ-
πόψε. Στὸ μικροῦλι χωριουδάκι
τὰ χωριουδάκια μὲ τὰ ὀλόασπρα
σπιτάκια τους, πού νομίζεις πὺς
εἶναι χορμασμένα στὴς πλαγιές.
Νὰ ὁ Ἅγιος Γεώργιος, ὁ Ἅγιος
Δαυρέντιος. Διακρίνῃ τὸ μεγά-
λο καμπαναριὸ τῆς ἐκκλησίας
τοῦ «Νέου Ἀποστόλου». Πιὸ
κοντὰ ἀπ' ὅλα τὰ χωριά, κτισμέ-
νη στὸ ρέμα, φαίνεται ἡ Δράκκα.
Πιὸ κάτω, κοντὰ στὴ θάλασσα,
ἡ Ἀγοιά. Πιὸ πάνω οἱ Μηλιές,
οἱ Ἄνω Μηλιές, τὰ Λεχώνια...
Τόσο πολλὰ! Δὲν ξερεῖς τί νὰ
πρωτοθεῖς καὶ τί νὰ πρωτοθαυ-
μάσης.

Νὰ καὶ ἡ Ἀλικόπετρα πού ὑ-
ψώνει τὸν μεγάλο γκρίζο ὄγκο
τῆς. Ἐκεῖ στὰ πόδια τῆς εἶναι ἑ-
νας πλάτανος, καὶ ἓνα μικρὸ ρυτί-
δι γοργοκυλάει. Μερικὰ κασιόμα
πὺς ἔβρασαν, εἶχαν σκαφαλώ-
σει στὴν κορφὴ καί, στὴς φωνές
τοῦ βοσκού, κατέβαιναν πρὸν-
τοῦ χαροπὰ καὶ ἀφίγοντας ἓναν
εὐθυμὸ ἦχο μὲ τὰ κουδουνάκια
τους. Τώρα προχωροῦμε πάλι
μέσα σὲ δειντοφυτεμένες ἐκτά-
σεις. Περνοῦμε ἀπὸ ἓνα μικρο-
σκοπικὸ γάνι καὶ φθάνουμε στὴν
κορυφὴ σχεδὸν τοῦ βουνοῦ... Τὸ
αὐτοκίνητο σταμάτησε. Πήδησα
εὐθυμῶ ἔξω καὶ στάθηκα νὰ
θαυμάσω τὸ ὑπέροχο θέαμα.
Τὸ ἀεράκι παιγνιδίζει μὲ τὰ

μαλλιά μου, περνάει στὸ σῶμα
μου καὶ μὲ κάνει νὰ ντατριχίζω.
«Πόσο ὠραία καὶ εὐθυμία εἶναι
ὅλα!» φιδύριζα. Εἶχα ξεχάσει
πὺς ἔπρεπε νὰ εἶμαι λίγο σο-
βαρὴ... Ἐννοῦσα τὸν ἑαυτὸ
μου παιδάκι ξένοιαστο καὶ θέ-
λησα νὰ παίξω, νὰ τρέξω.

ῥα-σειρὰ μὲ βούτυρο καὶ αὐγὰ
ταψί, καὶ τὸ ἔστρωσε μετὰ
πυρροῦλα νὰ σιγοψηθῇ ἀπὸ
ζεστὴ χοβολή.

Μοσχοβόλησε ὁ τόπος, καὶ
ἡ πῆτα ροδοψήθηκε, εὐθυμῶ
λοι, καὶ αὐτὸ πάντων οἱ «κῆ-
στρώθηκαν στὸ δειλνὸ ζο-
τιάζοντας μαζὺ.

Παίξουμε κυνηγητό; εἶπα
στὴν ἀδελφὴ μου.

Παίξουμε, μ' ἀπάντησε.
Ἐκανα νὰ τρέξω, μὰ ξαφρὶνὰ
ἔμεινα μάσημαρο στὴ θέση μου...
Ἐκεῖ, δυὸ βήματα ἔμπρός μου,
ἀντίκρισα τὴ σκληρὴ πραγματι-
κότητα, πού μὲ κακία τραβή-
ζε τὸ ξένοιαστο παιδάκι πού εἶχε
ἀντικαταστήσει γιὰ μιὰ στιγμὴ
τὸ εἶναι μου: Ἦταν ἓνα μακρό-
στενο, ψηλὸ κτῆριο, πού ὑψώ-
νει τοὺς μεταγχολικούς του τοί-
χους μέσα ἀπὸ τὰ δέντρα, καὶ ἔ-
να ἀνθρώπου πού μὲ τὸ κεφάλι
χωμένο στὰ χέρια, ἔκλαιγε λίγο
πρὸς... Τὸ Σανατόριο! καὶ
ἓνας δυστυχισμένος ἄρρωστος,
πού ἔκλαιγε ἴσως τὴ χαμένη γιὰ
πάντα ὑγεία του... Τὴ σκληρὴ
πού εἶναι κάποτε ἡ πραγματι-
κότης! Ἐρχεται νὰ φαρμακώσῃ
τὴν ψυχὴ μας στὴν πρὸ εὐθυμῇ
στιγμὴ!

Ἀρροδίτη τῆς Μήλου

(Ἀπὸ γράμμα τῆς πρὸς τὴ Δικηγόρον)

Ἀρροδίτη τῆς Μήλου

(Ἀπὸ γράμμα τῆς πρὸς τὴ Δικηγόρον)

Ἀρροδίτη τῆς Μήλου

(Ἀπὸ γράμμα τῆς πρὸς τὴ Δικηγόρον)

Ἀρροδίτη τῆς Μήλου

(Ἀπὸ γράμμα τῆς πρὸς τὴ Δικηγόρον)

Ἀρροδίτη τῆς Μήλου

(Ἀπὸ γράμμα τῆς πρὸς τὴ Δικηγόρον)

Ἀρροδίτη τῆς Μήλου

(Ἀπὸ γράμμα τῆς πρὸς τὴ Δικηγόρον)

Ἀρροδίτη τῆς Μήλου

(Ἀπὸ γράμμα τῆς πρὸς τὴ Δικηγόρον)

Ἀρροδίτη τῆς Μήλου

(Ἀπὸ γράμμα τῆς πρὸς τὴ Δικηγόρον)

Ἀρροδίτη τῆς Μήλου

(Ἀπὸ γράμμα τῆς πρὸς τὴ Δικηγόρον)

Ἀρροδίτη τῆς Μήλου

(Ἀπὸ γράμμα τῆς πρὸς τὴ Δικηγόρον)

Ἀρροδίτη τῆς Μήλου

(Ἀπὸ γράμμα τῆς πρὸς τὴ Δικηγόρον)

Ἀρροδίτη τῆς Μήλου

(Ἀπὸ γράμμα τῆς πρὸς τὴ Δικηγόρον)

Ἀρροδίτη τῆς Μήλου

(Ἀπὸ γράμμα τῆς πρὸς τὴ Δικηγόρον)

Ἀρροδίτη τῆς Μήλου

(Ἀπὸ γράμμα τῆς πρὸς τὴ Δικηγόρον)

Ἀρροδίτη τῆς Μήλου

(Ἀπὸ γράμμα τῆς πρὸς τὴ Δικηγόρον)

Ἀρροδίτη τῆς Μήλου

(Ἀπὸ γράμμα τῆς πρὸς τὴ Δικηγόρον)

Ἀρροδίτη τῆς Μήλου

(Ἀπὸ γράμμα τῆς πρὸς τὴ Δικηγόρον)

Ἀρροδίτη τῆς Μήλου

(Ἀπὸ γράμμα τῆς πρὸς τὴ Δικηγόρον)

Ἀρροδίτη τῆς Μήλου

(Ἀπὸ γράμμα τῆς πρὸς τὴ Δικηγόρον)

Ἀρροδίτη τῆς Μήλου

(Ἀπὸ γράμμα τῆς πρὸς τὴ Δικηγόρον)

Ἀρροδίτη τῆς Μήλου

(Ἀπὸ γράμμα τῆς πρὸς τὴ Δικηγόρον)

Ἀρροδίτη τῆς Μήλου

(Ἀπὸ γράμμα τῆς πρὸς τὴ Δικηγόρον)

Ἀρροδίτη τῆς Μήλου

(Ἀπὸ γράμμα τῆς πρὸς τὴ Δικηγόρον)

Ἀρροδίτη τῆς Μήλου

(Ἀπὸ γράμμα τῆς πρὸς τὴ Δικηγόρον)

Ἀρροδίτη τῆς Μήλου

(Ἀπὸ γράμμα τῆς πρὸς τὴ Δικηγόρον)

Ἀρροδίτη τῆς Μήλου

(Ἀπὸ γράμμα τῆς πρὸς τὴ Δικηγόρον)

Ἀρροδίτη τῆς Μήλου

(Ἀπὸ γράμμα τῆς πρὸς τὴ Δικηγόρον)

Ἀρροδίτη τῆς Μήλου

(Ἀπὸ γράμμα τῆς πρὸς τὴ Δικηγόρον)

Ἀρροδίτη τῆς Μήλου

(Ἀπὸ γράμμα τῆς πρὸς τὴ Δικηγόρον)

Ἀρροδίτη τῆς Μήλου

(Ἀπὸ γράμμα τῆς πρὸς τὴ Δικηγόρον)

Ἀρροδίτη τῆς Μήλου

(Ἀπὸ γράμμα τῆς πρὸς τὴ Δικηγόρον)

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Στὸ τραπέζι, ὁ μικρὸς μου ἀ-
φ' ὧς ὥρθε στὸν παλτόν:

— Παππού, ἐσεῖς εἰστε πιὸ
γάλλος, ἢ ὁ μπαμπάς;

Ἀνδραλουσία

— Ἐσεῖς γράμματα, Ρή-
— Ὡς τὰ πέρου πῆγαινα
λειό. Μὰ τώρα μεγάλωσα,
πεις, καί... Ντοῦληκε νὰ
πὺς γύναγε ὅλη μέρα μὲ τὸ
στὸ λιβάδι.

— Κεντᾶς!

— Πῶς! Νὰ τὰ κεντῖδια μὲ
Κι' ἔδειξε στὸν τοῖχο δυὸ
λύχρωμες καθροθῆκες κεντη-
Κι' ὁ Μπέμπης:

— Μὰ καὶ ἐμεῖς...

Ἰσπανίδα

— Ἡ μαμά: — Εἶναι καλὰ αὐ-
τὰ σπῖρα πού πῆρες, ἢ δὲν
ἀνόβουν σάν τᾶλλα;

Ὁ μικρὸς ὑπηρετής: — Θὰ ἰδῶ.
Καὶ σὲ λίγο γυρίζοντας:

— Τὰ δοκίμασα ἑνα-ἓνα, κυ-
— Ὅλα ἀνάψαν!

Ροζίτα

ΥΠΟΜΝΗΣΕΙΣ

Τὸ προηγούμενον φυλλάδιον,
ῥῶτον τοῦ 51ου ἔτους, ἐστὰ

πρὸς ὅλους, ἀναθεσάνας
καὶ μὴ. Ὅσοι θέλουν νὰ εἶναι
καὶ φέτος συνδρομηταί, πρέπει

νὰ στείλουν τώρα τὴν συνδρο-
μὴν των, ἢ νὰ δηλώσουν ὅτι θὰ

ἀνταλλάξουν ἐντὸς τοῦ Ἰανουα-
ριοῦ τοῦ ἐπόμενου, διὰ τὴν μὴν ἐ-
λθὺν διακοπὴ. Ὅσοι δὲν θέ-
λουν, πρέπει νὰ ἐπιστρέψουν

τὸ φυλλάδιον, γράφοντες ἐπάνω
ἐπὶ τὴν ταῖαν των τὴν λέξιν

«ἀπαρδέκτον» διὰ νὰ διαγρα-
φῇ.

Ὅσοι ἐπλήρωσαν συνδρομὴν
ὑστερικοῦ κατὰ τὸ παλαιὸν

ῥ. 80, 45, 25) πρέπει νὰ
νὰ στείλουν τὸ συμπληρώμα,
ὁ δρ. οἱ ἐτήσιοι, 10 οἱ ἐξα-
μήνιοι καὶ 5 οἱ τριμήνιοι.

Ὅσοι θέλουν ν' ἀναθεώσουν
τὸν πεντάμηνον πού εἶχαν ἐπὶ

τώρα, ἔχουν καλὸν μέχρι τῆς
8ης Δεκεμβρίου. Ἀργότερα εἰμ-
πορεῖ νὰ μὴ τὸ εὗρουν ἐλεύ-
θερον.

Ὅσοι θέλουν νὰ λάβουν μέ-
ρος εἰς τὸν Διαγωνισμὸν τῶν

ὑψήμων τοῦ 1928 πρέπει νὰ
νὰ στείλουν Σημειώσεων τῶν ἑδῶ
των μέχρι τέλους Ἰανουα-
ριοῦ.

Μέχρι τέλους Ἰανουαρίου ἐπὶ
εἶναι ἐντελὴ Σημειώσεις Πνευ-
ματικῶν Ἀσκήσεων μὲ ὄνομα

τῶν ὑψήμων, παλαιούς ἢ νέους,
ἐν ἔχον στείλει διὰ τὸν τρέ-
ποντα 238ον Διαγωνισμὸν.

Τὸ ὠραιότερον Δῶρον τῆς
ἱεροχρονίας εἶναι ὁ συμπλη-
ρωθεὶς ἔξωτος Τόμος τοῦ 1928.

Στεναγμός τοῦ Πόνου

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

